

ZARZĄDZENIE NR 194/16
BURMISTRZA PISZA
z dnia^{30.12.}..... 2016 r.

w sprawie oceny ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy oraz sposobie informowania pracowników Urzędu Miejskiego w Piszcu o ryzyku zawodowym.

Na podstawie art. 226 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 1666 z późn. zm.) oraz §39 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003r. poz. 1650 z późniejszymi zmianami) z a r z q d z a m , co następuje:

§ 1

Wprowadza się ocenę ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy w Urzędzie Miejskim w Piszcu stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono na wszystkich stanowiskach pracy w Urzędzie Miejskim w Piszcu.

§ 3

Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono metodą zwaną w Polskiej Normie PN-N-18002 : 2000 "Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego".

§ 4

Zarządzenie dotyczy wszystkich pracowników Urzędu Miejskiego w Piszcu.

§ 5

Pracownik potwierdza zapoznanie się z oceną ryzyka zawodowego poprzez złożenie oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia. Oświadczenie po podpisaniu przez pracownika, przekazuje się celem wpięcia do akt osobowych pracownika.

§ 6

Nowo zatrudnionych pracowników z treścią zarządzenia zapoznaje pracownik ds BHP. Oświadczenie po podpisaniu przez pracownika, przekazuje celem wpięcia do akt osobowych pracownika.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 2-01-2017r.

BURMISTRZ

Andrzej Szymborski

Zbigniew Waszkiewicz

Kierownik Urzędu Miejskiego

12.12.2016

Załącznik nr 2
do Zarządzenia Nr 194/16
Burmistrza Pisz
z dnia 30.12.2016 r

Informacja o zapoznaniu pracownika z ryzykiem zawodowym			
..... /Nazwa firmy /	 /Nazwa komórki organizacyjnej/	
Oświadczenie Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany (na) z zagrożeniami i ryzykiem zawodowym związanym z wykonywanymi czynnościami na moim stanowisku pracy. Przyjmuję do wiadomości zakres i rolę wdrożonych do stosowania barier. Jestem świadomy(ma), że niestosowanie wdrożonych barier powoduje wzrost ryzyka zawodowego – zwiększa prawdopodobieństwo zaistnienia wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.			
Imię i nazwisko pracownika	Stanowisko pracy	Data	Podpis pracownika

OCENA RYZYZKA ZAWODOWEGO wg PN-N-18002

PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH W URZĘDZIE MIEJSKIM W PISZU

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO DOKONAŁ ZESPÓŁ W SKŁADZIE		ZATWIERDZIŁ
SPECIALISTA ds. BHP <i>Monika Stypulkowska</i>	STARSZY INSPEKTOR ds. BHP <i>Małgorzata Kowalczyk</i>	BURMISTRZ <i>Andrzej Szymborski</i>
data/podpis/pieczątka	data/podpis/pieczątka	data/podpis/pieczątka

Wstęp.

Zapewnienie bezpiecznego wykonywania pracy w Polsce jest usankcjonowane prawnie. Zgodnie z art. 226 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 1666 z późn. zm.), pracodawca jest zobowiązany do informowania pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywanymi czynnościami oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami w środowisku pracy.

Ryzyko zawodowe, zgodnie z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.) jest to prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodujących straty, a w szczególności wystąpienie u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy.

Przeprowadzona ocena ryzyka stanowi podstawę do zastosowania przez pracodawcę organizacji pracy i stworzenia warunków pracy zabezpieczających pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia. Ocena ryzyka jest także podstawą do identyfikacji i likwidacji przez pracodawcę zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników, poprzez zastosowanie odpowiednich technologii, urządzeń, materiałów i substancji niepowodujących takich zagrożeń. W przypadkach, w których ograniczenie ryzyka tą drogą jest niemożliwe pracodawca ma obowiązek zastosować odpowiednie środki ochrony zbiorowej, a w ostateczności – środki ochrony indywidualnej (§ 39a, ust. 2 i 3 powyższego rozporządzenia).

BURMISTRZ

Janusz Szymborski

STARSZY INSPEKTOR ds. BHP

Marek Kowalczyk

OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO wg PN-N-18002

PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH W URZĘDZIE MIEJSKIM W PISZU

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO DOKONAŁ ZESPÓŁ W SKŁADZIE		ZATWIERDZIŁ
SPECJALISTA ds. BHP <i>Monika Stypulkowska</i>	STARSZY INSPEKTOR ds. BHP <i>Małgorzata Kowalczyk</i>	BURMISTRZ <i>Andrzej Szymborski</i>
data/podpis/pieczętka	data/podpis/pieczętka	data/podpis/pieczętka

Wstęp.

Zapewnienie bezpiecznego wykonywania pracy w Polsce jest usankcjonowane prawnie. Zgodnie z art. 226 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 1666 z późn. zm.), pracodawca jest zobowiązany do informowania pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywanymi czynnościami oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami w środowisku pracy.

Ryzyko zawodowe, zgodnie z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.) jest to prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodujących straty, a w szczególności wystąpienie u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy.

Przeprowadzona ocena ryzyka stanowi podstawę do zastosowania przez pracodawcę organizacji pracy i stworzenia warunków pracy zabezpieczających pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia. Ocena ryzyka jest także podstawą do identyfikacji i likwidacji przez pracodawcę zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników, poprzez zastosowanie odpowiednich technologii, urządzeń, materiałów i substancji niepowodujących takich zagrożeń. W przypadkach, w których ograniczenie ryzyka tą drogą jest niemożliwe pracodawca ma obowiązek zastosować odpowiednie środki ochrony zbiorowej, a w ostateczności – środki ochrony indywidualnej (§ 39a, ust. 2 i 3 powyższego rozporządzenia).

BURMISTRZ

Andrzej Gzylkowski

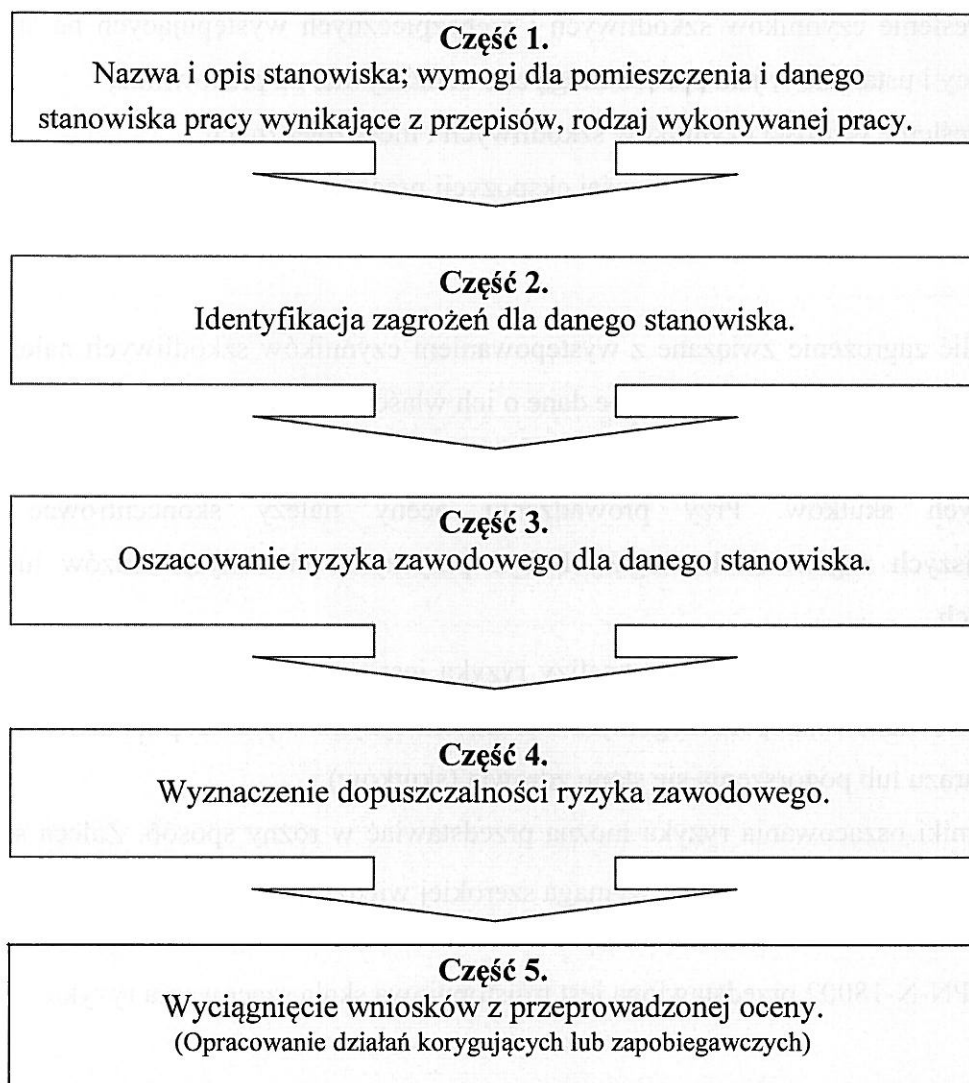
STARSZY INSPEKTOR ds. BHP

Agnieszka Kowalczyk

Procedura oceny ryzyka.

Ocena ryzyka zawodowego w została przeprowadzona w oparciu o wymagania Polskiej Normy PN-N-18002.

Przebieg oceny ryzyka składa się z powiązanych ze sobą etapów. Według Polskiej Normy PN-N-18002 ocena ryzyka zawodowego składa się z następujących działań:

Pierwszym etapem w analizie ryzyka jest zebranie informacji dotyczących:

- charakterystyki stanowiska pracy (lokalizacja, realizowane zadania),
- charakterystyki osób pracujących na stanowisku ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży, młodocianych, osób niepełnosprawnych,
- stosowanych technologii i używanych materiałów,
- wykonywanych czynności oraz czasu ich wykonywania,

- źródeł zidentyfikowanych zagrożeń,
- możliwych skutków zagrożeń,
- stosowania środków ochronnych,
- występowania chorób zawodowych, wypadków, itp. na analizowanym stanowisku.

Następnym etapem jest identyfikacja zagrożeń, która powinna obejmować:

- określenie czynników szkodliwych i niebezpiecznych występujących na stanowisku pracy i ustalenie w jaki sposób mogą one oddziaływać na pracownika,
- określenie wartości czynników szkodliwych i niebezpiecznych,
- ustalenie czasu lub częstotliwości ekspozycji pracownika na zagrożenie,
- określenie liczby osób narażonych.

Aby określić zagrożenie związane z występowaniem czynników szkodliwych należy ustalić listę tych czynników i zebrać niezbędne dane o ich właściwościach.

Równolegle z identyfikacją zagrożeń powinna być prowadzona wstępna ocena ich potencjalnych skutków. Przy prowadzeniu oceny należy skoncentrować się na najistotniejszych zagrożeniach mogących być przyczyną poważnych urazów lub chorób zawodowych.

Trzecim etapem w procesie analizy ryzyka jest oszacowanie ryzyka. Obejmuje ono przyporządkowanie miar poszczególnym elementom ryzyka – prawdopodobieństwu urazu i ciężkości urazu lub pogorszenia się stanu zdrowia (skutków).

Wyniki oszacowania ryzyka można przedstawiać w różny sposób. Zaleca się jednak takie skale, których stosowanie nie wymaga szerokiej wiedzy eksperckiej.

W normie PN-N-18002 przedstawiona jest trójstopniowa skala szacowania ryzyka.

Tabela nr 1 (źródło: PN-N-18002)

PRAWDOPODOBIENSTWO ZDARZENIA	CIĘŻKOŚĆ NASTĘPSTW		
	MAŁA	ŚREDNIA	DUŻA
MAŁO PRAWDOPODOBNE	małe 1	małe 1	średnie 2
PRAWDOPODOBNE	małe 1	średnie 2	duże 3
WYSOCE PRAWDOPODOBNE	średnie 2	duże 3	duże 3

1. Ciężkość następstw

Mała: urazy i choroby, które nie powodują długotrwałych dolegliwości i absencji w pracy. Są to czasowe pogorszenia stanu zdrowia, takie jak niewielkie stłuczenia, zranienia, podrażnienia oczu, objawy niewielkiego zatrucia, bóle głowy, itp.

- Średnia: urazy i choroby, które powodują niewielkie ale długotrwałe lub nawracające okresowo dolegliwości i są związane z krótkimi okresami absencji. Są to np.: zranienia, oparzenia II-stopnia na niewielkiej powierzchni ciała, alergię skórne, nieskomplikowane złamania, zespoły przeciążeniowe układu mięśniowo-szkieletowego (np. zapalenie ścięgna).
- Duża: urazy i choroby, które powodują ciężkie i stałe dolegliwości lub śmierć. Są to np. oparzenia III stopnia, oparzenia II stopnia dużej powierzchni ciała, amputacje, skomplikowane złamania z następową dysfunkcją, choroby nowotworowe, toksyczne uszkodzenia narządów wewnętrznych i układu nerwowego w wyniku narażenia na czynniki chemiczne, zespół wibracyjny, zawodowe uszkodzenia słuchu, astma, zaćma, itp.

2. Prawdopodobieństwo urazu

- Mało prawdopodobne: zalicza się te następstwa zagrożeń, które nie powinny nastąpić podczas całego okresu aktywności zawodowej pracownika.
- Prawdopodobne: mogą wystąpić nie więcej niż kilkakrotnie w ciągu okresu aktywności zawodowej pracownika.
- Wysoce prawdopodobne: mogą wystąpić wielokrotnie podczas aktywności zawodowej pracownika.

Dla takich wartości jak hałas, zapylenie czy oświetlenie, będących wartościami mierzalnymi, do oszacowania ryzyka można zastosować poniższą tabelę.

Tabela nr 2 (źródło: PN-N-18002)

Wartość wielkości charakteryzującej narażenie (P)	Oszacowanie ryzyka zawodowego
$P > P_{max}$	duże
$P_{max} > P > 0,5P_{max}$	średnie
$P < 0,5P_{max}$	małe

P_{max} – wartość dopuszczalna wielkości charakteryzującej narażenie (NDS - najwyższego dopuszczalnego stężenia lub NDN – najwyższego dopuszczalnego natężenia).

Po oszacowaniu ryzyka wyznaczamy jego dopuszczalność. Znając wartość ryzyka (duże, średnie, małe) możemy stwierdzić czy jest ono dopuszczalne czy niedopuszczalne i na podstawie tego określić niezbędne działania dotyczące organizacji stanowiska pracy.

Możemy to zrobić przy pomocy tabeli nr 3.

Tabela nr 3 (źródło: PN-N-18002)

OSZACOWANIE RYZYKA ZAWODOWEGO	DOPUSZCZALNOŚĆ RYZYKA ZAWODOWEGO	NIEZBĘDNE DZIAŁANIA
duże - 3	niedopuszczalne	Jeżeli ryzyko zawodowe związane jest z pracą już wykonywaną, działania w celu jego zmniejszenia należy podjąć natychmiast. Planowana praca nie może być rozpoczęta do czasu zmniejszenia ryzyka zawodowego do poziomu dopuszczalnego.
średnie - 2	dopuszczalne	Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego.
małe - 1		Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najwyżej na tym samym poziomie.

Ostatnim etapem, który jest pochodną procesu oceny ryzyka, są działania korygujące, które mają na celu zredukować ryzyko do poziomu dopuszczalnego. Działan korygujących dokonuje się poprzez:

- upewnienie się o istniejącym zagrożeniu i jego wielkości w wyniku sprawdzenia stanu technicznego wyposażenia przed jego użyciem, dokładną ocenę warunków w miejscu wykonywania zadań, dokonanie pomiarów ochronnych,
- wyeliminowanie niepełnowartościowego materiału,
- zastosowanie zabezpieczeń, osłon stających się przegrodą pomiędzy źródłem zagrożenia a organizmem człowieka,
- zastosowanie niezbędnych środków ochrony indywidualnej przez poszczególnych pracowników,
- opracowanie szczegółowych procedur bezpiecznego wykonywania poszczególnych czynności pomimo zagrożenia,
- zapewnienie pracownikom specjalnej wiedzy, umiejętności oraz sprzętu pozwalającego na bezpieczne wykonanie czynności.

Przy redukcji ryzyka należy kierować się zasadą, aby w pierwszej kolejności eliminować zagrożenie, mogące powodować najcięższe skutki. Następnie redukujemy prawdopodobieństwo wystąpienia urazu lub pogorszenia stanu zdrowia. Po wprowadzeniu zmian korygujących należy dokonać ponownej analizy i oceny ryzyka.

3. Wymagania ogólne dla pomieszczenia, stanowiska pracy i pracownika

Wysokość

3 m - jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia,
 3,3 m - pomieszczenia do pracy, w których występują substancje szkodliwe dla zdrowia,
 2,5 m - jeżeli przebywają w nich nie więcej niż 4 osoby i przypada minimum 15 m^3 wolnej objętości pomieszczenia na jednego pracownika;

Podłoga - równa, nieśliska, niepyłająca i bez progów pomiędzy pomieszczeniami;

Kubatura - minimum 13 m^3 wolnej objętości pomieszczenia na jednego pracownika;

Powierzchnia robocza - minimum 2 m^2 wolnej powierzchni podłogi (niezajętej przez urządzenia techniczne, sprzęt itp.) na jednego pracownika;

Rozmieszczenie urządzeń, szaf - takie, aby przejścia między nimi wynosiły:

- 75 cm - w przypadku jednego pracownika (w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się 50 cm),
- 100 cm - w przypadku ruchu dwukierunkowego;

Oświetlenie

naturalne, dzienne, najlepiej górne; w przypadku oświetlenia bocznego (okna) powinien być zachowany stosunek wielkości powierzchni okien w świetle ościeżnic do powierzchni podłogi jak 1 : 8 (to znaczy 1 m^2 okna na 8 m^2 podłogi),
sztuczne (elektryczne) - w zależności od rodzaju pracy:

- schody, korytarze - 50 lx,
- pomieszczenia sanitarne - 100 lx,
- pomieszczenia biurowe (w całym pomieszczeniu) - 200 lx,
- pomieszczenia komputerów - 500 lx;

Wentylacja - naturalna - w zależności od potrzeb, lecz nie mniej niż połowa wymiany powietrza znajdującego się w pomieszczeniu w ciągu godziny albo łącznie wentylacja mechaniczna i naturalna - w zależności od potrzeb (może być także klimatyzacja);

Temperatura - pomieszczenie pracy biurowej powinno mieć temperaturę nie mniejszą niż 18°C.

Wypożażenie stanowiska roboczego

Wypożażenie takiego stanowiska to urządzenia biurowe, jak: komputer z oprzyrządowaniem (monitor, drukarka, klawiatura, mysz itd.), telefon, faks, kserokopiarka, a także stół, siedzisko i inne sprzęty.

W związku z powyższym podstawową sprawą jest uwzględnienie w czasie projektowania stanowiska pracy podstawowych zasad ergonomii. Nieuwzględnienie tych zasad może spowodować pojawienie się dolegliwości zdrowotnych, a także (z ekonomicznego punktu widzenia) - obniżenie wydajności pracy. Biorąc to pod uwagę, podano poniżej podstawowe wymagania dotyczące stanowiska pracy z urządzeniami biurowymi, w tym z komputerami.

Rozmieszczenie elementów stanowiska pracy

Planowane stanowisko pracy wyposażone w monitor ekranowy powinno uwzględniać:

- liczbę i rozmiary zakupionego sprzętu,
- charakter pracy (ciągła, dorywcza; wprowadzanie danych, edycja tekstu itp.),
- ustawienie stanowiska względem oświetlenia,
- ekran monitora powinien być ustawiony poprzecznie względem okien, w odległości około 1 m od nich,
- oślnienie bezpośrednio od opraw, okien, przezroczystych lub półprzezroczystych ścian albo jasnych płaszczyzn pomieszczenia oraz oślnienie odbiciowe od ekranu monitora powinno zostać ograniczone w szczególności przez stosowanie odpowiednich opraw oświetleniowych, instalowanie żaluzji lub zasłon w oknach;

Uwaga: Dopuszcza się stosowanie opraw oświetlenia miejscowego pod warunkiem, że będą to oprawy nie powodujące oślnienia.

- dostateczną przestrzeń pracy, pozwalającą na umieszczenie wszystkich elementów obsługiwanych ręcznie w zasięgu kończyn górnych;
- takie usytuowanie w pomieszczeniu, aby zapewnić pracownikowi swobodny dostęp do tego stanowiska. Odległości między sąsiednimi monitorami powinny wynosić co najmniej 0,6 m, a między pracownikiem i tyłem sąsiedniego monitora - co najmniej 0,8 m.

Urządzenia pomocnicze:

- jeśli przy pracy istnieje konieczność korzystania z dokumentów, stanowisko pracy należy wyposażyć w uchwyt na dokument posiadający regulacje ustawienia wysokości, pochylenia oraz odległości od pracownika;
- uchwyt na dokument powinien znajdować się przed pracownikiem między ekranem monitora a klawiaturą lub w innym miejscu - w pozycji minimalizującej uciążliwe ruchy głowy i oczu.

Siedzisko

Krzesło stanowiące wyposażenie stanowiska pracy powinno posiadać:

- dostateczną stabilność, przez wyposażenie go w podstawę co najmniej pięciopodporową z kółkami jezdnyymi,

- wymiary oparcia i siedziska, zapewniające wygodną pozycję ciała i swobodę ruchów,
- regulację wysokości siedziska w zakresie 400-500 mm, licząc od podłogi,
- regulację wysokości oparcia oraz regulację pochylecia oparcia w zakresie: 5° do przodu i 30° do tyłu, wyprofilowanie płyty siedziska i oparcia odpowiednio do naturalnego wygięcia kręgosłupa i odcinka udowego kończyn dolnych,
- możliwość obrotu wokół osi pionowej o 360°,
- podłokietniki.

Mechanizmy regulacji wysokości siedziska i pochylecia oparcia powinny być łatwo dostępne i proste w obsłudze oraz tak usytuowane, aby regulację można było wykonywać w pozycji siedzącej.

Na życzenie pracownika, a także gdy wysokość krzesła uniemożliwia pracownikowi płaskie, spoczynkowe ustawienie stóp na podłodze - stanowisko pracy należy wyposażyć w podnóżek. Podnóżek powinien mieć kąt pochylecia w zakresie 0°-15°, a jego wysokość powinna być dostosowana do potrzeb wynikających z cech antropometrycznych pracownika. Powierzchnia podnóżka nie powinna być śliska, a sam podnóżek nie powinien przesuwac się po podłodze podczas używania.

Stół

Konstrukcja stołu powinna umożliwiać dogodnie ustawienie elementów wyposażenia stanowiska pracy, w tym zróżnicowaną wysokość ustawienia monitora ekranowego i klawiatury.

Szerokość i głębokość stołu powinna zapewniać:

- wystarczającą powierzchnię do łatwego posługiwania się elementami wyposażenia stanowiska i wykonywania czynności związanych z rodzajem pracy,
- ustawienie klawiatury z zachowaniem odległości nie mniejszej niż 100 mm między klawiaturą a przednią krawędzią stołu,
- ustawienie elementów wyposażenia w odpowiedniej odległości od pracownika, to jest w zasięgu jego kończyn górnych, bez konieczności przyjmowania wymuszonych pozycji,

Wysokość stołu oraz siedziska krzesła - powinna być ustalona tak, aby zapewnić:

- naturalne położenie kończyn górnych zapewniające przy obsłudze klawiatury zachowanie co najmniej kąta prostego między ramieniem i przedramieniem,
- odpowiedni kąt obserwacji ekranu monitora w zakresie 20°-50° w dół (licząc od linii poziomej na wysokości oczu pracownika do linii poprowadzonej od jego oczu do środka ekranu), przy czym górna krawędź ekranu monitora nie powinna znajdować się powyżej oczu pracownika,
- odpowiednią przestrzeń do umieszczenia nóg pod blatem stołu; powierzchnia blatu stołu powinna być matowa - najlepiej barwy jasnej.

Monitor

- znaki na ekranie powinny być wyraźne i czytelne,
- obraz na ekranie powinien być stabilny, bez tętnienia lub innych form niestabilności,
- regulacje jaskrawości i kontrastu znaku na ekranie powinny umożliwiać spełnienie wymagań dotyczących minimalnej luminancji znaku lub tła i kontrastu znaku na ekranie oraz dopasowanie tych parametrów do warunków oświetleniowych,
- regulacje ustawienia monitora powinny umożliwiać pochylecia ekranu co najmniej 20° do tyłu i 5° do przodu oraz obrót wokół własnej osi o co najmniej 120° - po 60° w obu kierunkach,
- ekran monitora powinien być pokryty warstwą antyodbiciową lub wyposażony w odpowiedni filtr, w razie potrzeby wynikającej z indywidualnych cech pracownika powinna być użyta oddzielna podstawa monitora lub regulowany stół,
- odległość oczu pracownika od ekranu monitora powinna wynosić 400-750 mm.

Klawiatura

- klawiatura powinna stanowić osobny element sprzętu komputerowego,
- konstrukcja klawiatury powinna umożliwiać użytkownikowi przyjęcie takiej pozycji, aby nie powodowała zmęczenia mięśni kończyn górnych podczas pracy. Klawiatura powinna posiadać w szczególności:
- możliwość regulacji kąta nachylenia w zakresie 0-15°,
- odpowiednią wysokość - przy spełnieniu warunku, aby wysokość środkowego rzędu klawiszy alfanumerycznych z literami A, S..., licząc od płaszczyzny stołu, nie przekraczała 30 mm dla przynajmniej jednej pozycji pochylenia klawiatury,
- powierzchnia klawiatury powinna być matowa, a znaki na klawiaturze powinny być kontrastowe i czytelne.

Fax, telefon

Nie stanowią zagrożenia pod warunkiem prawidłowej, zgodnej z dokumentacją, eksploatacji.

Instalacja i urządzenia elektryczne

Instalacja elektryczna powinna być sprawna. Powinny być okresowo przeprowadzane pomiary ochrony przeciwporażeniowej instalacji elektrycznej przez uprawnionych elektryków.

Pomiary czynników szkodliwych i uciążliwych

O rozpoczęciu, wznowieniu działalności oraz o każdorazowej zmianie technologii pracodawca zawiadamia właściwego inspektora sanitarnego, który określa decyzją rodzaj badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia. Częstotliwość pomiarów jest zależna od wielkości zagrożenia i wynosi:

- co pół roku, jeżeli krotność NDS, NDN jest większa od 1,
- co rok, jeżeli krotność NDS, NDN zawiera się w przedziale między 0,5-1,
- co dwa lata, jeżeli krotność NDS, NDN zawiera się przedziale 0-0,5.

Przygotowanie zawodowe pracownika

Pracownik powinien posiadać:

- szkolenie wstępne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (instruktaż ogólny i stanowiskowy),
- szkolenie okresowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- wstępne badanie lekarskie,
- okresowe badanie lekarskie.

Organizacja pracy

Na stanowisku pracy powinny się znajdować instrukcje dotyczące:

- stosowanych w zakładzie procesów technologicznych oraz wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy,
- zasad postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji powodujących poważne zagrożenia dla pracowników.

Instrukcje powinny określać:

- czynności do wykonania przed rozpoczęciem danej pracy,
- zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy,
- czynności do wykonania po jej zakończeniu,
- zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników.

4. Identyfikacja zagrożeń na stanowisku pracy pracowników administracyjno-biurowych.

Czynniki niebezpieczne

- zagrożenia elementami ruchomymi i luźnymi,
- zagrożenia elementami ostrymi i wystającymi,
- zagrożenia związane z przemieszczaniem się ludzi,
- zagrożenie porażeniem prądem elektrycznym,
- zagrożenie poparzeniem,
- zagrożenie pożarem lub/i wybuchem.

Czynniki szkodliwe i uciążliwe

Czynniki fizyczne

- hałas,
- mikroklimat,
- oświetlenie,
- promieniowanie jonizujące,
- promieniowanie elektromagnetyczne, indukowane przez prądy i napięcia o różnych pasmach częstotliwości, szczególnie małych (ELF) i bardzo małych (VLF) częstotliwości,
- pole elektrostatyczne, rzędu do 100 V/m w odległości ok. 50 cm od ekranu, wywołane wysokim potencjałem dodatnim monitora ekranowego.

Powyższe czynniki szkodliwe występują w monitorach wyposażonych w tradycyjne kineskopy - nie występują natomiast przy ekranach ciekłokrystalicznych (LCD) i plazmowych stosowanych w komputerach typu laptop i notebook. Postęp w zakresie rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie tych czynników spowodował, że praktycznie zostały one wyeliminowane. Zmierzone promieniowania emitowane przez ekrany monitorowe wykazały, że są one o wiele mniejsze od wartości uznanych za bezpieczne.

Czynniki psychofizyczne (uciążliwe)

- migotanie obrazu na ekranie,
- brak ostrości i rozmycie kolorów,
- wymuszona pozycja przy pracy,
- nieprawidłowe rozmieszczenie stanowisk komputerowych względem siebie,
- nieergonomiczne stanowisko pracy (pulpit, siedzisko),
- stres psychologiczny

IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ NA STANOWISKACH PRACY PRACOWNIKÓW ADMINISTRACYJNO-BIUROWYCH NA PODSTAWIE LISTY WYMAGAŃ OGÓLNYCH.		
Lp.	Czy pracownik na stanowisku pracy może?	TAK/NIE
1.	Potknąć się, poślizgnąć lub upaść na płaszczyźnie?	TAK
2.	Upaść z wysokości lub do zagłębień?	TAK
3.	Zostać uderzony, przygnieciony, lub pochwycony przez: maszyny, narzędzia, przemieszczane lub spadające przedmioty?	TAK
4.	Uderzyć się o nieruchome przedmioty?	TAK
5.	Wejść w kontakt z przedmiotami ostrymi lub będącymi w ruchu?	TAK
6.	Wejść w kontakt z powierzchniami gorącymi lub zimnymi?	TAK
7.	Doznać urazu w wąskich dojsściach i ograniczonych przestrzeniach?	NIE
8.	Doznać urazu podczas wytrysku cieczy pod ciśnieniem?	NIE
9.	Doznać urazu podczas pożaru lub wybuchu?	TAK
10.	Doznać urazu podczas pęknięcia części maszyn lub urządzeń oraz narzędzi?	NIE
11.	Doznać urazu podczas zawalenia się wykopów, wyrobisk, zalan, zasypań itp.?	NIE
12.	Być porażony prądem elektrycznym?	TAK
13.	Być narażony na działanie elektryczności statycznej?	TAK
14.	Być narażony na hałas?	TAK
15.	Być narażony na drgania mechaniczne?	NIE
16.	Być narażony na promieniowanie podczerwone?	NIE
17.	Być narażony na promieniowanie laserowe?	NIE
18.	Być narażony na promieniowanie jonizujące?	NIE
19.	Być narażony na działanie pola magnetycznego lub elektrycznego?	NIE
20.	Być narażony na działanie substancji chemicznych?	NIE
21.	Być narażony na pył?	NIE
22.	Być narażony na substancje rakotwórcze?	NIE
23.	Być narażony na wdychanie gazów toksycznych, aerozoli przemysłowych, dymów?	NIE
24.	Być obciążony dużym wysiłkiem fizycznym?	NIE
25.	Być poddany dużemu obciążeniu psychicznego?	TAK
Czy zatrudniony pracownik posiada?		
26.	Odpowiednie kwalifikacje uprawniające go do wykonywania powierzonych czynności?	TAK
27.	Profilaktyczne, aktualne badania lekarskie zezwalające mu na wykonywanie pracy?	TAK
28.	Wymagane szkolenia z zakresu bhp – p-poż.?	TAK

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKACH:

- **BURMISTRZ**
- **Z-CA BURMISTRZA**
- **SKARBNIK**
- **SEKRETARZ**
- **RADCA PRAWNY**
- **NACZELNIK WYDZIAŁU**
- **ZASTĘPCA NACZELNIKA WYDZIAŁU**

Jeżeli zostaną wprowadzone znaczące zmiany, należy ocenić ryzyko zawodowe związane z nowymi zagrożeniami. Każdorazowo przy zakupie nowych urządzeń, wprowadzeniu nowych substancji czy technologii, które mogą być źródłem nowych zagrożeń, należy ponownie ocenić związane z nimi ryzyko zawodowe.

1. Opis stanowiska pracy

Pracownicy na stanowiskach kierowniczych przez większą część czasu planują i nadzorują pracę podległych im pracowników, dobierają i szkolą kadrę, podejmują decyzje w kluczowych sprawach, wykonują prace biurowe, pracują przy komputerze, a także poruszają się po terenie zakładu pracy. Przy wykonywaniu pracy na tym stanowisku wykorzystują taki sprzęt jak: komputer, kserokopiarka, skaner, faks, telefon i inny sprzęt techniki biurowej. Osoba zatrudniona na tym stanowisku wychodzi poza teren zakładu pracy w ramach wykonywania czynności służbowych. Stanowiska pracy znajdują się w pokojach rozmieszczonych na różnych kondygnacjach budynku i są wyposażone w biurko i krzesło dostosowane do wymagań jakie powinny spełniać. Działanie oświetlenia i wentylacji spełnia wymagane wartości. Temperatura w budynku utrzymywana jest w granicach 20 - 28°C, w dni upalne możliwość wzrostu temperatury. Oświetlenie jest mieszane dzienne i sztuczne. Podłoga w miejscu pracy równa, bez progów między pomieszczeniami, niepyląca, przejścia: wysokość na całej długości –minimum w świetle 2m, występują schody pomiędzy piętrami, drogi ewakuacyjne są oznakowane.

2. Zakres obowiązków pracownika

Do obowiązków pracowników należy, w szczególności:

- 1) analizowanie informacji, kontrolowanie, ocenianie,
- 2) kierowanie zespołem,
- 3) reprezentowanie Urzędu Miejskiego w Piszcu,
- 4) ustalanie i zarządzanie,
- 5) obsługa komputera i innych urządzeń peryferyjnych (drukarki),
- 6) korzystanie z elektronicznych nośników informacji

3. Organizacja pracy

Praca jest jednozmianowa, przez 5 dni w tygodniu zgodnie z regulaminem pracy.

4. Identyfikacja zagrożeń

Na stanowisku pracy występują obciążenia:

- a) narządu wzroku
- b) układu mięśniowo-szkieletowego

Pracownicy poddani są też obciążeniom psychicznym związanym m.in. z problemami związanymi ze złymi stosunkami międzyludzkimi, mogą być narażeni na oskarżenia, ataki fizyczne i słowne.

Szacowanie ryzyka zawodowego związanego z czynnikami niebezpiecznymi i uciążliwymi.

Lp.	Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodobieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane
1.	Kontakt pracownika z elementami będącymi lub mogącymi znaleźć się pod napięciem	- termiczne, mechaniczne uszkodzenie izolacji przewodów zasilających urządzenia elektryczne, - niesprawne wyłączniki, - uszkodzone gniazda wtyczkowe; -nieprzestrzeganie instrukcji eksploatacji w trakcie użytkowania urządzeń zasilanych elektrycznie	-poparzenie, migotanie komór serca, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)

		- brak zabezpieczenia przeciwporażeniowego				
2.	Kontakt pracownika z ostrymi elementami	- nieuwaga, nieostrożność w trakcie posługiwania się narzędziami biurowymi, (zszywacz do papieru, nożyczki, inne)	-zadrapanie, skaleczenie, zakłucie, lekkie zranienia	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
3.	Upadek w wyniku potknięcia, poślizgnięcia w miejscu wykonywania pracy na tym samym poziomie oraz poziom niżej	- zła organizacja pracy, - nieporządek panujący na stanowisku pracy, pośpiech; - wyszczerbione stopnie schodowe; - odstająca wykładzina; - oblodzone, nieodśnieżone chodniki	-skaleczenia, zadrapania, stłuczenia, złamania lub zwichnięcia kończyn	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
4.	Obciążenie narządu wzroku	- przygotowywanie, przeglądanie dokumentacji - praca przy monitorze ekranowym; (ładunki elektrostatyczne powodujące szybkie osadzanie się kurzu, zbyt jaskrawe kolory obrazu na ekranie monitora) - nieprawidłowe oświetlenie stanowiska;	- bóle oczu, łzawienie.	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
5.	Praca biurowa połączona z obsługą komputera	- zła organizacja stanowiska pracy; - za wysoki stół, - nieprawidłowa pozycja (garbienie się) na skutek złej widoczności szczegółów na ekranie, - nieprawidłowo wyregulowane siedzisko; - klawiatura za blisko użytkownika, - brak podparcia nadgarstka, - klawiatura za wysoko;	- bóle szyi, karku i barków - bóle nadgarstka i przedramion - przemęczenie fizyczne, - złe samopoczucie;	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
6.	Uderzenie o ostre wystające elementy, (kanty blatów itp.)	- pośpiech, zła organizacja stanowiska pracy; - kanty biurek, szafek, otwarte drzwiczki	- lekkie stłuczenia, złamania, zranienia	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
7.	Poparzenie wrzątkiem.	- pośpiech, nieostrożność podczas parzenia herbaty, kawy (jeżeli należy do obowiązków pracowniczych).	-lekkie poparzenia, podrażnienie skóry	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
8.	Stres psychospołeczny	- agresja ze strony interesantów; - konflikty w relacjach przełożony-podwładny, - obciążenie związane z zadaniami zawodowymi	-dyskomfort psychiczny, przemęczenie fizyczne, konflikty, złe samopoczucie pracownika,	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)

9.	Pożar, wybuch	- zwarcie instalacji elektrycznej, - zaproszenie ognia;	- ciężkie poparzenia - śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
10.	Wypadek komunikacyjny (wyjazdy służbowe, delegacje)	- zły stan techniczny eksploatowanego pojazdu, nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego, brak dostatecznej koncentracji, zagrożenia ze strony innych uczestników ruchu.	- złamania kończyn - kalectwo, - śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
11.	Wdychanie szkodliwych substancji chemicznych	- wydzielanie się substancji chemicznych przy długotrwałych pracach z kserokopiarką, drukarką	- uczulenia, bóle głowy, podrażnienia błon śluzowych nosa, oczu, krtani, złe samopoczucie	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
12.	Temperatura	- zbyt gorąco lub zbyt zimno	- zmęczenie i brak koncentracji przy zbyt wysokich temperaturach, przeziębienia przy niskich temperaturach	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
13.	Praca w zmiennych warunkach klimatycznych	- praca w różnych porach roku, - wchodzenie i wychodzenie z pomieszczeń, przeciągi	- przeziębienia	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
14.	Agresja petentów	- nietrzeźwi przechodnie, agresywni petenci szczególnie po godzinach pracy Urzędu, agresywna młodzież, obrzucanie jajkami, pomidorami	- stres, potłuczenia, zabrudzenie odzieży	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
15.	Hałas	- uszkodzenie słuchu	- stosowanie sprzętu wytwarzającego hałas (drukarki, kserokopiarki), ruch uliczny	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
16.	ZAGROŻENIA BIOLOGICZNE	ŹRÓDŁO (DROGA ZAKARZENIA)	SKUTKI ZDARZENIA	PRAWDOPODOBIEŃSTWO	SKUTKI	OSZACOWANE RYZYKO
	Wirus zapalenia wątroby typu A (Picomaviridae)	- ludzie	- zapalenie wątroby, jelit, żołądka,	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- pokarmowa, bezpośrednia				
17.	Herpesvirus ospy wietrznej, półpaśca	- ludzie - powietrzno-kropelkowa	- ospa wietrzna, półpaśiec	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)

18	Ludzki wirus upośledzenia odporności HIV-1, HIV-2 (Retroviridae)	- ludzie	- AIDS (zespół nabytego obniżenia odporności) - infekcje towarzyszące, nowotwory, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- bezpośrednia (przez krew, płyny ustrojowe)				
19.	Parwovirus	- ludzie	- gorączka z anemią, poronienia	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
	ludzki B19	- powietrzno-kropelkowa				
20.	Wirus opryszczki pospolitej - herpesviridae	- ludzie	- opryszczka, pęcherzykowe zapalenie błon śluzowych jamy ustnej, skóry, zapalenie rogówki,	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę, kontakt rąk				
21.	Wirus brodawczaka ludzkiego - papovaviridae	- ludzie	- brodawki, nowotwory	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę				
22.	Wirus grypy (typu A, B, C) orthomyxoviridae	- ludzie	- grypa;	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa				

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKACH:

- INSPEKTOR
- PODINSPEKTOR
- REFERENT
- MŁODSZY REFERENT
- SPECJALISTA D/S BHP
- POMOC ADMINISTRACYJNA
- SEKRETARKA

Jeżeli zostaną wprowadzone znaczące zmiany, należy ocenić ryzyko zawodowe związane z nowymi zagrożeniami. Każdorazowo przy zakupie nowych urządzeń, wprowadzeniu nowych substancji czy technologii, które mogą być źródłem nowych zagrożeń, należy ponownie ocenić związane z nimi ryzyko zawodowe.

1.1.Charakterystyka stanowisk pracy.

Pracownicy przez większą część czasu wykonują prace biurowe, pracują przy komputerze, a także poruszają się po terenie Urzędu w celu przekazania lub odebrania dokumentów, nad którymi pracują. Przy wykonywaniu pracy na tych stanowiskach wykorzystują taki sprzęt jak: komputer, kserokopiarka, skaner, faks, telefon i inny sprzęt techniki biurowej. Osoby zatrudnione na tych stanowiskach sporadycznie muszą wychodzić poza teren zakładu pracy w ramach wykonywania czynności służbowych. Dokumentacja, z której korzystają pracownicy, jest umieszczona w szafach stojących na podłodze. Pracownicy, aby sięgnąć na wyżej umieszczone półki muszą korzystać z drabinek rozstawnych. Stanowiska pracy znajdujące się w pomieszczeniach biurowych wyposażone są w biurko i krzesło dostosowane do wymagań jakie powinny spełniać. Działanie oświetlenia i wentylacji spełnia wymagane wartości. Temperatura w budynku utrzymywana jest w granicach 20-28°C, w dni upalne możliwość wzrostu temperatury. Oświetlenie jest mieszane dzienne i sztuczne. Podłoga w miejscu pracy równa, bez progów między pomieszczeniami, niepylająca, przejścia: wysokość na całej długości –minimum w świetle 2 m, występują schody pomiędzy piętrami, drogi ewakuacyjne są oznakowane.

1.2. Zakres obowiązków pracownika

Do obowiązków pracownika należy, w szczególności:

- 1) wprowadzanie i przetwarzanie danych z wykorzystaniem zestawu komputerowego stacjonarnego składającego się z stacji, monitora, klawiatury i myszy lub zestawu przenośnego laptop,
- 2) obsługa komputera i innych urządzeń peryferyjnych (drukarki),
- 3) korzystanie z elektronicznych nośników informacji (płyty CD),
- 4) współpraca z innymi pracownikami i obsługa klientów,
- 5) utrzymywanie ładu i porządku na stanowisku pracy.

1.3. Organizacja pracy

Praca jest jednozmianowa, przez 5 dni w tygodniu zgodnie z regulaminem pracy.

Szacowanie ryzyka zawodowego związanego z czynnikami niebezpiecznymi i uciążliwymi.

Lp.	Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodobieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane
1.	Kontakt pracownika z elementami będącymi lub mogącymi znaleźć się pod napięciem	- termiczne, mechaniczne uszkodzenie izolacji przewodów zasilających urządzenia elektryczne, niesprawne wyłączniki, uszkodzone gniazda wtyczkowe; nieprzestrzeganie instrukcji eksploatacji w trakcie użytkowania urządzeń zasilanych elektrycznie brak zabezpieczenia przeciwporażeniowego	-poparzenie, - migotanie komór serca, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)

2.	Kontakt pracownika z ostrymi elementami	- nieuwaga, nieostrożność w trakcie posługiwania się narzędziami biurowymi, (zszywacz do papieru, nożyczki, inne)	-zadrapanie, skaleczenie, zakłucie, lekkie zranienia	prawdo- podobne	małe	małe (dopuszczalne)
3.	Upadek w wyniku potknięcia, poślizgnięcia w miejscu wykonywania pracy na tym samym poziomie jak i poziom niżej	- zła organizacja pracy, - nieporządek panujący na stanowisku pracy, pośpiech; - wyszczerbione stopnie schodowe; - odstająca wykładzina; - oblodzone, nieodśnieżone chodniki	-skaleczenia, zadrapania, stłuczenia, złamania lub zwichnięcia kończyn	mało prawdo- podobne	średnie	małe (dopuszczalne)
4.	Obciążenie narządu wzroku	- przygotowywanie, przeglądanie dokumentacji - praca przy monitorze ekranowym; (ładunki elektrostatyczne powodujące szybkie osadzanie się kurzu, zbyt jaskrawe kolory obrazu na ekranie monitora) - nieprawidłowe oświetlenie stanowiska;	- bóle oczu, łzawienie.	prawdo- podobne	małe	małe (dopuszczalne)
5.	Praca biurowa połączona z obsługą komputera	- za wysoki stół, - nieprawidłowa pozycja (garbienie się) na skutek złej widoczności szczegółów na ekranie, - nieprawidłowo wyregulowane siedzisko	-bóle szyi, karku i barków	prawdo- podobne	małe	małe (dopuszczalne)
6.	Uderzenie o ostre wystające lub spadające elementy, (kanty blatów, segregatory itp.)	- pośpiech, zła organizacja stanowiska pracy; - kanty biurek, szafek, otwarte drzwiczki	- lekkie stłuczenia, złamania, zranienia	prawdo- podobne	małe	małe (dopuszczalne)
7.	Poparzenie wrzątkiem.	- pośpiech, nieostrożność podczas parzenia herbaty, kawy (jeżeli należy do obowiązków pracowniczych).	-lekkie poparzenia, podrażnienie skóry	mało prawdo- podobne	małe	małe (dopuszczalne)
8.	Stres psychospołeczny	- agresja ze strony interesantów; - konflikty w relacjach przełożony-podwładny, - obciążenie związane z zadaniami zawodowymi	-dyskomfort psychiczny, przemęczenie fizyczne, konflikty, złe samopoczucie pracownika,	prawdo- podobne	małe	małe (dopuszczalne)
9.	Pożar, wybuch	- zwarcie instalacji elektrycznej, - zaproszenie ognia;	- ciężkie poparzenia - śmierć	mało prawdo- podobne	duże	średnie (dopuszczalne)

10.	Wypadek komunikacyjny (wyjazdy służbowe, delegacje)	- zły stan techniczny eksploatowanego pojazdu, nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego, brak dostatecznej koncentracji, zagrożenia ze strony innych uczestników ruchu.	- złamania kończyn kalectwo, - śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
11	Wdychanie szkodliwych substancji chemicznych	- wydzielanie się substancji chemicznych przy długotrwałych pracach z kserokopiarką, drukarką	- uczulenia, bóle głowy, podrażnienia błon śluzowych nosa, oczu, krtani, złe samopoczucie	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
12	Temperatura	- zbyt gorąco lub zbyt zimno	- zmęczenie i brak koncentracji przy zbyt wysokich temperaturach, przeziębienia przy niskich temperaturach	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
13	Praca w zmiennych warunkach klimatycznych	- praca w różnych porach roku, - wchodzenie i wychodzenie z pomieszczeń, przeciągi	- przeziębienia	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
14	Hałas	- uszkodzenie słuchu	- stosowanie sprzętu wytwarzającego hałas (drukarki, kserokopiarki, ruch uliczny	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
	ZAGROŻENIA BIOLOGICZNE	ŹRÓDŁO (DROGA ZAKAŻENIA)	SKUTKI ZDARZENIA	PRAWDOPODOBIEŃSTWO	SKUTKI	OSZACOWANE RYZYKO
15	Wirus zapalenia wątroby typu A (Picomaviridae)	- ludzie - pokarmowa, bezpośrednia	- zapalenie wątroby, jelit, żołądka,	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
16.	Herpesvirus ospy wietrznej, półpaśca	- ludzie - powietrzno-kropelkowa	- ospa wietrzna, półpasiec	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
17.	Wirus opryszczki pospolitej - herpesviridae	- ludzie - bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę, kontakt rąk	- opryszczka, pęcherzykowe zapalenie błon śluzowych jamy ustnej, skóry, zapalenie rogówki,	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
18.	Wirus brodawczaka	- ludzie	- brodawki, nowotwory	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)

	ludzkiego - papovaviridae	- bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę				
19.	Wirus grypy (typu A, B, C) orthomyxoviridae	- ludzie	- grypa;	prawdo- podobne	małe	małe (dopuszczalne)
		- powietrzno – kropelkowa, bezpośrednia				

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKU:

- INFORMATYK
- STARSZY INFORMATYK

Jeżeli zostaną wprowadzone znaczące zmiany, należy ocenić ryzyko zawodowe związane z nowymi zagrożeniami. Każdorazowo przy zakupie nowych urządzeń, wprowadzeniu nowych substancji czy technologii, które mogą być źródłem nowych zagrożeń, należy ponownie ocenić związane z nimi ryzyko zawodowe

1. Opis stanowiska pracy

Informatyk zajmuje się obsługą komputera i urządzeń peryferyjnych współpracujących z komputerem m.in. drukarek, skanerów (włącza i wyłącza jednostkę centralną i odpowiednio inne elementy wyposażenia: monitor, skaner, drukarkę itp.). Serwisuje część komputerów i urządzeń peryferyjnych. Wprowadza lub uzyskuje dane używając klawiatury, myszy itp., a także porusza się po terenie Urzędu w celu przekazania lub odebrania dokumentów, nad którymi pracuje. Przy wykonywaniu pracy na tym stanowisku wykorzystuje taki sprzęt jak: komputer, kserokopiarka, skaner, faks, telefon i inny sprzęt techniki biurowej. Osoba zatrudniona na tym stanowisku sporadycznie musi wychodzić poza teren zakładu pracy w ramach wykonywania czynności służbowych. Dokumentacja, z której korzysta pracownik, jest umieszczona w szafach stojących na podłodze. Pracownik, aby sięgnąć na wyżej umieszczone półki może korzystać z drabinek rozstawnych. Stanowisko pracy znajduje się w pokoju, wyposażone jest w biurko i krzesło dostosowane do wymagań jakie powinny spełniać. Działanie oświetlenia i wentylacji spełnia wymagane wartości. Temperatura w budynku utrzymywana jest w granicach 20 - 28°C, w dni upalne możliwość wzrostu temperatury. Oświetlenie jest mieszane dzienne i sztuczne. Podłoga w miejscu pracy równa, bez progów między pomieszczeniami, niepyłająca, przejścia: wysokość na całej długości –minimum w świetle 2m, występują schody pomiędzy piętrami, drogi ewakuacyjne są oznakowane.

2. Zakres obowiązków pracownika

Do obowiązków pracownika należy, w szczególności:

- 1) przetwarzanie tekstów, programowanie lub projektowanie wspomagane komputerowo,
- 2) nadzorowanie pracy stanowiska i podejmowanie działań poprawiających w przypadku wystąpienia komunikatów o błędach i innych nieprawidłowościach działania systemu komputerowego,
- 3) wprowadzanie i przetwarzanie danych z wykorzystaniem klawiatury i myszy,
- 4) odczytywanie informacji z ekranu, wydruków i dokumentów,
- 5) korzystanie z oprogramowania lub nośników informacji takich jak dyski magnetyczne lub optyczne, płyty CD, taśmy itp.
- 6) współpraca z innymi pracownikami, przełożonymi, klientami,

3. Organizacja pracy

Praca jest jednozmianowa, przez 5 dni w tygodniu zgodnie z regulaminem pracy.

4. Identyfikacja zagrożeń

Na stanowisku pracy występują obciążenia:

- narządu wzroku
- układu mięśniowo-szkieletowego

**Szacowanie ryzyka zawodowego związanego z czynnikami niebezpiecznymi
i uciążliwymi.**

Lp.	Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodobieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane
1.	Kontakt pracownika z elementami będącymi lub mogącymi znaleźć się pod napięciem	- termiczne, mechaniczne uszkodzenie izolacji przewodów zasilających urządzenia elektryczne, niesprawne wyłączniki, uszkodzone gniazda wtyczkowe, nieprzestrzeganie instrukcji eksploatacji, w trakcie napraw, użytkowania urządzeń zasilanych elektrycznie.	- poparzenie, migotanie komór serca, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
2.	Kontakt pracownika z ostrymi elementami	-nieuwaga, nieostrożność w trakcie posługiwania się narzędziami, elektronarzędziami	-zadrapanie, skaleczenie, zakłucie, lekkie zranienia	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
3.	Upadek w wyniku potknięcia, poślizgnięcia w miejscu wykonywania pracy.	- zła organizacja pracy, nieporządek panujący na stanowisku pracy, pośpiech; - wyszczerbione stopnie schodowe; odstająca wykładzina; oblodzone, nieodśnieżone chodniki	-skaleczenia, zadrapania, stłuczenia, złamania lub zwichnięcia kończyn	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
4.	Wystające elementy, kanty	- pośpiech, zła organizacja stanowiska pracy, -wystające kanty źle ustawionych regałów, biurek	-lekkie stłuczenia, siniaki; otarcia naskórka	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
5.	Przeciążenie układu ruchu (mięśniowo-szkieletowego)	- nieprzestrzeganie norm dotyczących podnoszenia, przenoszenia ciężarów,	- nadwężenia układu mięśniowo-szkieletowego,	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
6.	Pole magnetyczne, elektrostatyczne występujące w przestrzeni i wokół monitora	- długotrwałe narażenie związane ze specyfiką wykonywanych czynności; - brak odpowiednich osłon, przestarzały sprzęt	- osłabienie psychiczne; przemęczenie fizyczne, złe samopoczucie; bóle oczu, łzawienie.	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
7.	Obciążenie narządu wzroku	- zbyt mały kontrast na monitorze, monitor na tle okna, ładunki elektrostatyczne powodujące szybkie osadzanie się kurzu, - zbyt jaskrawe kolory obrazu (znak-tło) na ekranie monitora	- bóle oczu, łzawienie.	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
8.	Poparzenie wrzątkiem.	- pośpiech, nieostrożność podczas parzenia herbaty, kawy	-lekkie poparzenia, podrażnienie	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)

			skóry			
9.	Stres psychospołeczny	- agresja ze strony interesantów, konflikty w relacjach przełożony - podwładny, obciążenie zadaniami zawodowymi	dyskomfort psychiczny, przemoc fizyczne, konflikty, złe samopoczucie pracownika,	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
10.	Wypadek komunikacyjny (wyjazdy służbowe, delegacje)	- zły stan techniczny eksploatowanego pojazdu, nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego, brak dostatecznej koncentracji, zagrożenia ze strony innych uczestników ruchu.	- złamania kończyn kalectwo, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
11.	Pożar, wybuch	- zwarcie instalacji elektrycznej, zaproszenie ognia;	- ciężkie poparzenia śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
12.	Hałas	-uszkodzenie słuchu	-stosowanie sprzętu wytwarzającego hałas (drukarki, kserokopiarki), praca w serwerowni, ruch uliczny	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
13.	Zainfekowani współpracownicy, klienci	-zagrożenia biologiczne np. grypa	-kontakty ze współpracownikami, klientami Urzędu	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
14.	Urazy termiczne	-poparzenie np. podczas przygotowywania kawy lub herbaty jak również przez gorący wałek utrwalacza kserokopiarki lub grot lutownicy	-nieuwaga, pośpiech	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
	ZAGROŻENIA BIOLOGICZNE	ŹRÓDŁO (DROGA ZAKAŻENIA)	SKUTKI ZDARZENIA	PRAWDOPODOBIENSTWO	SKUTKI	OSZACOWANE RYZYKO
15.	Wirus zapalenia wątroby typu A (Picomaviridae)	- ludzie - pokarmowa, bezpośrednia	-zapalenie wątroby, jelit, żołądka,	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)

16.	Herpesvirus ospy wietrznej, półpaśca	- ludzie	- ospa wietrzna, półpaśiec	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa				
17.	Wirus brodawczaka ludzkiego - papovaviridae	- ludzie	- brodawki, nowotwory	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę				
18.	Wirus grypy (typu A, B, C) orthomyxoviridae	- ludzie	- grypa;	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa				
19.	Ludzki wirus upośledzenia odporności HIV-1, HIV-2 (Retroviridae)	- ludzie	- AIDS (zespół nabytego obniżenia odporności) - infekcje towarzyszące, nowotwory, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- bezpośrednia (przez krew, płyny ustrojowe)				
20.	Mycobacterium tuberculosis - prątki gruźlicy	- ludzie	- gruźlica płuc, rzadziej innych narządów	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa				
21.	Wirus odry Paramyxoviridae	- ludzie	odra	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa, bezpośrednia				
22.	Wirus świnki (nagminne zapalenie przyusznicy) Paramyxoviridae	- ludzie	- świnka, możliwe powikłania - zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKU

- **ROBOTNIK GOSPODARCZY**

Jeżeli zostaną wprowadzone znaczące zmiany, należy ocenić ryzyko zawodowe związane z nowymi zagrożeniami. Każdorazowo przy zakupie nowych urządzeń, narzędzi, wprowadzeniu nowych substancji czy technologii, które mogą być źródłem nowych zagrożeń, należy ponownie ocenić związane z nimi ryzyko zawodowe.

Charakterystyka stanowiska pracy.

Do obowiązków robotnika gospodarczego należy utrzymanie czystości i konserwacja terenów zielonych bezpośrednio przyległych do posesji Urzędu Miejskiego w Piszcu, odśnieżanie, grabienie i zbieranie liści itp. Do sprzątania używa się różnorodnych narzędzi ręcznych (miotły, łopaty, grabie, szpachle, narzędzia do rozbijania lodu oraz usuwania śniegu), do konserwacji zieleni kosiarki spalinowej, kosy spalinowej itp.

Wymagania ogólne dla pomieszczenia, stanowiska pracy robotnika gospodarczego,

Pomieszczenie pracy

Pomieszczenie, w którym się znajduje stanowisko pracy robotnika gospodarczego, sprzątaczkę powinno spełniać następujące warunki:

- **wysokość** - minimum 3 m dla pomieszczeń stałej pracy, minimum 2,2 m w wypadku pomieszczeń czasowej pracy;
- **podłoga** - równa, nieśliska, niepyląca i bez progów między pomieszczeniami;
- **rozmieszczenie** urządzeń, szaf takie, aby przejścia między nimi wynosiły:
 - 75 cm - w wypadku jednego pracownika (w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się 50 cm),
 - 100 cm - w przypadku konieczności jednoczesnego poruszania się osób w przeciwnych kierunkach;
- **oświetlenie**
 - oświetlenie naturalne, dzienne, najlepiej górne; w wypadku oświetlenia bocznego (okna) powinien być zachowany stosunek wielkości powierzchni okien w świetle ościeżnic do powierzchni podłogi jak 1:8 (to znaczy 1 m² okna na 8 m² podłogi),
 - oświetlenie sztuczne (elektryczne) - w zależności od rodzaju pracy, i tak prace przy sprzątaniu:

- stref komunikacyjnych (schodów, korytarzy itd.) - minimum **100 lx** (luksów),
- pomieszczeń sanitarnych (umywalni, toalet, ustępów, łazieni itd.) - minimum **100 lx**,
- magazynów towarów różnych - minimum **50 lx**,
- kuchni i pomieszczeń pomocniczych - minimum **100 lx**,
- jadalni, świetlic - minimum **200 lx**,
- pomieszczeń biurowych — minimum **500 lx**;
- **wentylacja** - naturalna lub mechaniczna albo łącznie w zależności od potrzeb; w wypadku emisji do pomieszczenia dużej ilości pyłów, gazów itp. należy stosować wentylację miejscową- odciągi;
- **temperatura** - w zależności od rodzaju prac (ciężkości); pomieszczenie pracy, w którym się znajduje stanowisko pracy robotnika gospodarczego, powinno mieć temperaturę w granicach 15-18° Celsjusza - jednak nie mniej niż 14°Celsjusza.

Stanowisko pracy

Stanowisko pracy to przestrzeń pracy wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której pracownik lub zespół pracowników wykonuje pracę.

Racjonalna organizacja stanowiska roboczego powinna zapewnić bezpieczne i łatwe wykonywanie pracy w wyniku stosowania odpowiedniej ochrony przed czynnikami niebezpiecznymi (urazowymi), szkodliwymi i uciążliwymi (hałas, wibracja, zapylenie, oświetlenie, mikroklimat, duże i zbędne obciążenie pracownika).

Dla robotnika gospodarczego stanowiskiem pracy może być miejsce, w którym się odbywa:

- porządkowanie i odśnieżanie placów, parkingów i chodników przed budynkami,
- dokonywanie drobnych napraw i wyposażenia pomieszczeń pracy Urzędu Miejskiego w Pisz,
- pielęgnowanie terenów zieleni bezpośrednio przyległych lub znajdujących się na terenie posesji Urzędu Miejskiego w Pisz ,
- pomoc przy załadunku i wyładunku materiałów biurowych, itp.

Narzędzia i materiały pomocnicze

Do sprzątania używa się narzędzi ręcznych takich jak: miotły, mpopy, łopaty, grabie, itp., oraz mechanicznych narzędzi do konserwacji terenów zielonych: kosiarki spalinowej, kosy spalinowej itp. Ponadto przy drobnych naprawach ręcznych używa się narzędzi elektrycznych oraz innych jak młotek, obcęgi, śrubokręty itp. Przy pracach na wysokości drabiny urządzenia używane w czasie tych prac powinny posiadać certyfikat na znak bezpieczeństwa.

Do przechowywania narzędzi i materiałów pomocniczych powinno być wydzielone miejsce zamknięte przed dostępem osób postronnych.

Część prac może być wykonywana na wysokości.

Przygotowanie zawodowe robotnika gospodarczego,

Pracownik powinien posiadać:

- ukończone 18 lat,
- instruktaż ogólny z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- instruktaż stanowiskowy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- wstępne badanie lekarskie,
- okresowe badanie lekarskie.
- wykształcenie według kwalifikacji stanowiska

Organizacja pracy robotnika gospodarczego

Na stanowisku pracy powinny znajdować się instrukcje dotyczące:

- zasad i sposobów bezpiecznego wykonywania pracy,
- stosowanych w zakładzie procesów technologicznych oraz wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy,
- zasad postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji powodujących poważne zagrożenia dla pracowników.

Instrukcje powinny określać:

- czynności do wykonania przed rozpoczęciem danej pracy;
- zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy;
- czynności do wykonania po jej zakończeniu;
- zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników.

Identyfikacja zagrożeń na stanowisku pracy robotnika gospodarczego

Do najważniejszych zagrożeń zawodowych na danym stanowisku należą:

- wypadki,
- choroby zawodowe,
- awarie

- zagrożenia elementami ostrymi i wystającymi:
 - ostre elementy narzędzi do sprzątania,
 - zły stan techniczny narzędzi ręcznych
 - ostre krawędzie narzędzi,
- zagrożenia związane z przemieszczaniem się sprzętu i ludzi:
 - praca na wysokości przy użyciu drabin i pomostów,
 - zagrożenia związane z właściwościami fizycznymi materiału:
 - ciężar, ostre krawędzie, śliskie powierzchnie itp.;
- zagrożenie porażeniem prądem elektrycznym:
 - nieodpowiednia lub uszkodzona instalacja elektryczna,
- zagrożenie pożarem lub/i wybuchem
 - nieprzestrzeganie przepisów przeciwpożarowych w zakresie użytkowania i magazynowania materiałów łatwopalnych

Czynniki szkodliwe i uciążliwe

Czynniki fizyczne:

- pyły,
- hałas ponad 85 dB (A).

Czynniki chemiczne:

- substancje żrące,
- substancje drażniące,
- substancje uczulające.

Czynniki biologiczne (grzyby, bakterie, wirusy)

Czynniki psychofizyczne:

- obciążenie fizyczne (statyczne i dynamiczne)

Do obowiązków robotnika gospodarczego należy m.in. :

- 1) Dokonywanie drobnych napraw sprzętów i wyposażenia oraz instalacji wewnętrznych.
- 2) Codzienne utrzymywanie porządku na posesji wokół budynku.
- 3) Wydawanie i odbiór kluczy do pomieszczeń Urzędu Miejskiego w Pisz.
- 4) Codzienny przegląd zabezpieczeń elektroniczno-technicznych budynku.
- 5) Pomoc przy załadunku i wyładunku materiałów biurowych.
- 6) Uczestniczenie we flagowaniu budynku Urzędu Miejskiego w Pisz i ulic miasta.

IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ NA STANOWISKU ROBOTNIKA GOSPODARCZEGO NA PODSTAWIE LISTY WYMAGAŃ OGÓLNYCH.		
Lp.	Czy pracownik na stanowisku pracy może?	TAK/NIE
1.	Potknąć się, poślizgnąć lub upaść na płaszczyźnie?	TAK
2.	Upaść z wysokości lub do zagłębień?	TAK
3.	Zostać uderzony, przygnieciony, lub pochwyciony przez: maszyny, narzędzia, przemieszczane lub spadające przedmioty?	NIE
4.	Uderzyć się o nieruchome przedmioty?	TAK

5.	Wejść w kontakt z przedmiotami ostrymi lub będącymi w ruchu?	TAK
6.	Wejść w kontakt z powierzchniami gorącymi lub zimnymi?	TAK
7.	Doznać urazu w wąskich dośrodkach i ograniczonych przestrzeniach?	NIE
8.	Doznać urazu podczas wytrysku cieczy pod ciśnieniem?	NIE
9.	Doznać urazu podczas pożaru lub wybuchu?	TAK
10.	Doznać urazu podczas pęknięcia części maszyn lub urządzeń oraz narzędzi?	TAK
11.	Doznać urazu podczas zawalenia się wykopów, wyrobisk, zalan, zasypiania itp.?	NIE
12.	Być porażony prądem elektrycznym?	TAK
13.	Być narażony na działanie elektryczności statycznej ?	NIE
14.	Być narażony na hałas?	TAK
15.	Być narażony na drgania mechaniczne?	NIE
16.	Być narażony na promieniowanie podczerwone?	NIE
17.	Być narażony na promieniowanie laserowe?	NIE
18.	Być narażony na promieniowanie jonizujące?	NIE
19.	Być narażony na działanie pola magnetycznego lub elektrycznego?	NIE
20.	Być narażony na działanie substancji chemicznych?	NIE
21.	Być narażony na pył?	NIE
22.	Być narażony na substancje rakotwórcze?	NIE
23.	Być narażony na wdychanie gazów toksycznych, aerozoli przemysłowych, dymów?	NIE
24.	Być obciążony dużym wysiłkiem fizycznym?	NIE
25.	Być poddany dużemu obciążeniu psychicznego?	TAK
Czy zatrudniony pracownik posiada?		
26.	Odpowiednie kwalifikacje uprawniające go do wykonywania powierzonych czynności?	TAK
27.	Profilaktyczne, aktualne badania lekarskie zezwalające mu na wykonywanie pracy?	TAK
28.	Wymagane szkolenia z zakresu bhp - p-poż.?	TAK
Uwagi - odnośnie pomieszczenia, stanowiska pracy!		
29.	Czy pomieszczenie pracy, stanowisko spełnia wymagania odnośnie kubatury, oświetlenia, wentylacji itp.?	TAK
30.	Czy narzędzia, maszyny w jakie wyposażone jest stanowisko pracy są w należytym stanie technicznym?	TAK
31.	Czy na stanowisku pracy dostępne są wymagane instrukcje eksploatacji, stanowiskowe?	TAK

Szacowanie ryzyka zawodowego związanego z czynnikami niebezpiecznymi i uciążliwymi.

Lp.	Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodobieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane
1.	Kontakt pracownika z elementami będącymi lub mogącymi znaleźć się pod napięciem	- termiczne, mechaniczne uszkodzenie izolacji przewodów zasilających urządzenia elektryczne, niesprawne wyłączniki, uszkodzone gniazda wtyczkowe; nieprzestrzeganie instrukcji eksploatacji w trakcie użytkowania urządzeń zasilanych elektrycznie	-poparzenie, migotanie komór serca, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
2.	Upadek w wyniku potknięcia, poślizgnięcia w miejscu wykonywania pracy.	- pośpiech w trakcie odśnieżania schodów i terenu wokół budynku oblodzenie chodnika brak lub niedostateczne oświetlenie ;	-skaleczenia, zadrapania, stłuczenia, złamania lub zwichnięcia kończyn	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
3.	Poparzenie wrzątkiem.	- pośpiech, nieostrożność podczas parzenia herbaty, kawy	-lekkie poparzenia, podrażnienie skóry	mało prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
4.	Upadek na niższy poziom	- brak dostatecznej ostrożności w trakcie poruszania się po klatkach schodowych, - wyszczerbienie stopni schodowych;	- stłuczenia, złamania, zwichnięcia kończyn	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
5.	Przeciążenie układu ruchu (mięśniowo-szkieletowego)	- nieprzestrzeganie norm dotyczących podnoszenia, przenoszenia ciężarów, - wymuszona pozycja ciała w trakcie odśnieżania;	- nadwężenia układu mięśniowo-szkieletowego, - bóle stawów	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
6.	Praca w zmiennym mikroklimacie.	- grabienie liści, odśnieżanie; czynności związane z pilnowaniem obiektu	- udar cieplny; złe samopoczucie przeziębienia	prawdopodobne	średnie	średnie (dopuszczalne)
7.	Stres psychospołeczny	- odpowiedzialność związana z powierzonymi obowiązkami; niebezpieczne, nieprzewidziane sytuacje wymagające natychmiastowej reakcji	-dyskomfort psychiczny, przemęczenie fizyczne, złe samopoczucie pracownika, do ciężkich obrażeń ciała włącznie w przypadku napadu rabunkowego	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)

8.	Pożar, wybuch	- zwarcie instalacji elektrycznej, zaproszenie ognia;	- ciężkie poparzenia, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
	ZAGROŻENIA BIOLOGICZNE	ŹRÓDŁO	SKUTKI ZDARZENIA	PRAWDOPODOBIEŃSTWO	SKUTKI	OSZACOWANE RYZYKO
		(DROGA ZAKAŻENIA)				
9.	Wirus zapalenia wątroby typu A (Picomaviridae)	- ludzie - pokarmowa, - bezpośrednia	-zapalenie wątroby, jelit, żołądka,	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
10.	Herpesvirus ospy wietrznej, półpaśca	- ludzie - powietrzno-kropelkowa	- ospa wietrzna, półpaśiec	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
11.	Wirus opryszczki pospolitej - herpesviridae	- ludzie - bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę, kontakt rąk	-opryszczka, pęcherzykowe zapalenie błon śluzowych jamy ustnej, skóry,	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
12.	Wirus brodawczaka ludzkiego - papovaviridae	- ludzie - bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę	- brodawki, nowotwory	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
13.	Wirus grypy (typu A, B, C) orthomyxoviridae	- ludzie	- grypa;	prawdopodobne	małe	małe (dopuszczalne)
14.	Ludzki wirus upośledzenia odporności HIV-1, HIV-2 (Retroviridae)	- ludzie - bezpośrednia (przez krew, płyny ustrojowe)	- AIDS (zespół nabytego obniżenia odporności), infekcje Towarzyszące, nowotwory, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
15.	Parwovirus ludzki B19	- ludzie - powietrzno-kropelkowa	- gorączka z anemią, poronienia	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
16.	Mycobacterium tuberculosis -prątki gruźlicy	ludzie powietrzno - kropelkowa	- gruźlica płuc, rzadziej innych narządów	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)

17.	Staphylococcus aureus (gronkowiec złocisty)	- ludzie, zwierzęta, pyły, woda	- zakażenia ropne, stany zapalne dróg oddechowych i innych narządów, zatrucia pokarmowe, posocznica, alergja skórna	mało prawdopodobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- powietrzno-pyłowa, powietrzno-kropelkowa, bezpośrednia (przez instrumenty medyczne)				
18.	Wirus odry Paramyxoviridae	- ludzie	-odra	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa, bezpośrednia				
19.	Wirus Togaviridae, wirus różyczki	- ludzie	-różyczka, zapalenie stawów,	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- bezpośrednia				
20.	Wirusowe zapalenie wątroby typu A gr.2	-gleba, ludzie,	-zapalenie wątroby, jelit.	średnie	średnie	średnie (dopuszczalne)
		-pokarmowa, bezpośrednia,				
21.	Clostridium tetani, łaseczka tężca gr.2	-gleba, toksyny,	-tężec	duże	mało prawdopodobne	Średnie (dopuszczalne)
		-bezpośrednia.				
22.	Enterobacter spp. gr.2	-gleba, kał zwierząt, woda,	-zapalenie żołądka, dróg moczowych, jelit, płuc.	średnie	średnie	średnie (dopuszczalne)
		-bezpośrednia, powietrzno-kropelkowa, powietrzno-pyłowa.				
23.	Escherchia coli, pałeczki okrężnicy gr.2	-gleba, woda, kał zwierząt i ludzi.	-zapalenie jelit, biegunki.	średnie	mało prawdopodobne	średnie (dopuszczalne)
		-pokarmowa, bezpośrednia, powietrzno-kropelkowa.				
24.	Leptospiry interrogans gr.2	-gleba, psy, gryzonie, woda.	-gorączka błotna i inne.	średnie	średnie	średnie (dopuszczalne)
		-bezpośrednia przez skórę i błony śluzowe.				
25.	Legionella spp. gr.2 brak szczepień	-woda, ścieki zwłaszcza w temperaturze 20-45 °C	-zapalenie płuc(legioneloza), gorączka	średnie	średnie	średnie (dopuszczalne)

			grypopodobna			
		-bezpośrednia przez skórę i błony śluzowe				
26.	Providencia spp. gr.2 brak szczepień	-gleba, kał zwierząt.	-zakażenie przewodu pokarmowego, dróg moczowych, skóry.	średnie	średnie	średnie (dopuszczalne)
		-bezpośrednia, pokarmowa, powietrzno-kropelkowa.				
27	Salmonella chleraeausis (inne odmiany) gr.2 brak szczepień	-woda, gleba, ścieki.	-salmoneloza (zapalenie żołądka i jelit	średnie	średnie	średnie (dopuszczalne)
		-bezpośrednia, pokarmowa, powietrzno-kropelkowa	zatrucia pokarmowe)			
28	Candida albicans/bielnik biały gr.2 brak szczepień	-ludzie i zwierzęta	-grzybica skóry paznokci, jamy ustnej, reakcja alergiczna	średnie	średnie	średnie (dopuszczalne)
		-bezpośrednia				
29	Wirusowe zapalenie wątroby typu A gr.2	-gleba, ludzie,	-zapalenie wątroby, jelit.	średnie	średnie	średnie (dopuszczalne)
		-pokarmowa, bezpośrednia,				

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKU

- KIEROWCA

Jeżeli zostaną wprowadzone znaczące zmiany, należy ocenić ryzyko zawodowe związane z nowymi zagrożeniami. Każdorazowo przy zakupie nowych pojazdów, wprowadzeniu nowych substancji czy technologii, które mogą być źródłem nowych zagrożeń, należy ponownie ocenić związane z nimi ryzyko zawodowe.

Opis stanowiska pracy.

Stanowisko pracy kierowcy związane jest z wykonywaniem obowiązków zaopatrzeniowca i przewozu pracowników. Miejsca pracy kierowcy to samochód osobowy oraz pomieszczenie garażowe. Praca na stanowisku kierowcy odbywa się w systemie jednozmianowym, a pracownikiem zatrudnionym na tym stanowisku jest mężczyzna. Do głównych obowiązków kierowcy należy:

- 1) zaopatrzenie
- 2) przewóz osób, dokumentów itp.
- 3) załatwianie spraw zleconych przez kierownictwo

Wymagania ogólne dla pomieszczenia, stanowiska pracy i pracownika

Stanowisko pracy

Przez stanowisko pracy rozumie się przestrzeń pracy wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której pracownik lub zespół pracowników wykonuje pracę.

Racjonalna organizacja stanowiska roboczego powinna zapewnić bezpieczne i łatwe wykonywanie pracy dzięki odpowiedniej ochronie przed czynnikami niebezpiecznymi (urazowymi), szkodliwymi i uciążliwymi (hałas, wibracja, zapylenie, oświetlenie, mikroklimat, duże i zbędne obciążenie pracownika).

Przez stanowisko pracy kierowcy rozumiemy:

- przydzielony samochód oraz:
- garaż lub teren wyznaczony na miejsce garażowania,
- zaplecze remontowo-usługowe.

Samochód

Pojazd uczestniczący w ruchu ma być tak zbudowany, wyposażony i utrzymywany, aby korzystać z niego:

- nie zagrażało bezpieczeństwu osób nim jadących lub innych uczestników ruchu, nie naruszało porządku ruchu na drodze i nie narażało kogokolwiek na szkodę,
- nie zakłócało spokoju publicznego przez powodowanie hałasu przekraczającego poziom określony w przepisach szczegółowych,
- nie powodowało wydzielania szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych,
- zapewniało dostateczne pole widzenia kierowcy oraz łatwe, wygodne i pewne posługiwanie

się urządzeniami do kierowania, hamowania, sygnalizacji i oświetlenia drogi przy równoczesnym jej obserwowaniu.

Urządzenia i wyposażenie pojazdu, w szczególności zapewniające bezpieczeństwo ruchu i ochronę środowiska przed ujemnymi skutkami używania pojazdu, powinny być utrzymane w należytym stanie oraz działać sprawnie i skutecznie.

Kierujący pojazdem samochodowym oraz osoba przewożona takim pojazdem wyposażonym w pasy bezpieczeństwa są obowiązani korzystać z tych pasów podczas jazdy.

Samochód powinien być wyposażony w:

- urządzenie zabezpieczające przed użyciem przez osoby niepowołane,
- trójkąt do ustawiania na drodze, przeznaczony do ostrzegania o obecności unieruchomionego pojazdu,
- gaśnicę umieszczoną w miejscu łatwo dostępnym w razie potrzeby jej użycia,
- tłumik wydechu - w odniesieniu do pojazdu napędzanego silnikiem spalinowym; wylot rury wydechowej nie może być skierowany w prawą stronę,

Wyposażenie stanowiska roboczego

Wyposażenie pomocnicze:

- przyrządy pomocnicze (pokrowce, taśmy, pasy, drabinki itp.),
- narzędzia pomocnicze (młotki, obcęgi, przecinaki itp.).

Garaż lub teren wyznaczony na miejsce garażowania

Garażowanie samochodów w odpowiednich pomieszczeniach (garażach) stosuje się częściej dla samochodów osobowych. Oprócz garaży stosuje się także parkowanie samochodów na terenie wyznaczonym do garażowania.

Pomieszczenia garażowe (samochody osobowe)

oświetlenie garażu powinno wynosić minimum - 20 lx,

wjazdy lub wrota garażowe powinny mieć wymiary pozwalające na swobodny przejazd samochodu oraz na przejście ludzi. Pomiędzy górną krawędzią samochodu a bramą wjazdową powinien być zachowany prześwit wynoszący minimum 20 cm,

wentylacja - w garażu z zewnętrzną obudową pełną należy stosować wentylację:

- co najmniej naturalną, przez przewietrzanie otworami wentylacyjnymi w ścianach przeciwległych lub bocznych, o łącznej powierzchni otworów netto nie mniejszej niż $0,04 \text{ m}^2$ na każde stanowisko postojowe - w garażach nadziemnych wolno stojących, przybudowanych lub wbudowanych w budynki nieogrzewane,
- co najmniej grawitacyjną, zapewniającą 1,5-krotną wymianę powietrza na godzinę - w garażach jednoprzestrzennych nadziemnych lub częściowo zagłębionych, znajdujących się w budynkach mających ogrzewanie i nie więcej niż 10 stanowisk postojowych,
- mechaniczną - w innych garażach, niewymienionych powyżej, oraz w kanałach rewizyjnych, służących zawodowej obsłudze i naprawie samochodów bądź znajdujących się w garażach wielostanowiskowych,

dojazd (droga manewrowa) do stanowisk postojowych w garażu jednoprzestrzennym (bez ścian wewnętrznych) powinien mieć szerokość dostosowaną do warunków ruchu takich samochodów, jakie mają być przechowywane, oraz do sposobu ich usytuowania w stosunku do osi drogi, ale co najmniej przy usytuowaniu:

- prostopadłym - 5,7 m,
- pod kątem 60° - 4 m,
- pod kątem 45° - 3,5 m,
- równoległym - 3 m.

Stanowiska postojowe w garażu powinny mieć wymiary zapewniające zachowanie odległości między samochodami co najmniej 0,6 m oraz między samochodami a przegrodami budowlanymi - co najmniej 0,5 m.

posadzka w garażu nie powinna być śliska i powinna mieć spadki do wewnętrznego lub zewnętrznego wpustu kanalizacyjnego.

Teren wyznaczony na miejsce do garażowania

nawierzchnia - stanowiska postojowe i dojazdy manewrowe dla samochodów powinny mieć nawierzchnię utwardzoną lub co najmniej gruntową stabilizowaną, ze spadkiem zapewniającym spływ wody. Stanowiska przeznaczone do mycia i niezawodowego przeglądu samochodów w zgrupowaniach miejsc postojowych powinny mieć doprowadzenie wody oraz

twardą nawierzchnię ze spadkami zapewniającymi spływ wody do wpustów kanalizacyjnych z osadnikami błota i łapaczami oleju,

oświetlenie sztuczne

- powierzchnia terenu powinna być oświetlona w nocy. Minimalne oświetlenie powinno wynosić minimum 20 lx,
- estakady, pomosty obsługowo-naprawcze przelotowe lub nieprzelotowe powinny mieć urządzenia do bezpiecznego wejścia i zejścia, oświetlenie - minimum 100 lx, w pobliżu miejsca parkowania (dla większej ilości samochodów) powinna być wyznaczona droga jako droga próby hamulców, obok miejsca parkowania winno znajdować się stanowisko z podręcznym sprzętem gaśniczym,

stanowiska postojowe dla samochodów osobowych powinny mieć co najmniej szerokość 2,3 m i długość 5 m, przy czym dla samochodów użytkowanych przez osoby niepełnosprawne szerokość stanowiska powinna wynosić co najmniej 3,6 m i długość 5 m, a w wypadku usytuowania wzdłuż jezdni - długość co najmniej 6 m.

Zaplecze remontowo-obslugowe

podłoga - równa, nieśliska, niepyląca i bez progów pomiędzy pomieszczeniami,

oświetlenie naturalne, dzienne, najlepiej górne. W przypadku oświetlenia bocznego (okna) powinien być zachowany stosunek wielkości powierzchni okien w świetle ościeżnic do powierzchni podłogi jak 1 : 8 (to znaczy 1 m² okna na 8 m² podłogi); w innych pomieszczeniach, gdzie nie ma stałych miejsc pracy, ten stosunek powinien wynosić 1 : 12,

oświetlenie sztuczne (elektryczne) - w zależności od rodzaju stanowiska pracy, i tak:

- pomieszczenie postoju samochodów - 20 lx (luksów),
- miejsce obsługi codziennej, mycia i czyszczenia - 100 lx,
- stanowiska przeglądowe, naprawcze - 200 lx,
- stanowiska diagnostyczne - 300 lx,
- stoły warsztatowe - 500 lx,

- naprawa ogumienia - 200 lx,

wentylacja - naturalna i sztuczna, 4-6 wymian powietrza na godzinę.

Ważne: Przy pracy silnika w pomieszczeniu należy stosować indywidualne wyciągi spalin lub podłączyć rurę wydechową do instalacji wyciągowej spalin.

Wyposażenie stanowiska roboczego

Na stanowiskach obsługowo-naprawczych wykonywane są różne prace, jak:

- mycie i sprzątanie pojazdu,
- smarowanie pojazdu,
- obsługa i naprawa, wymiana ogumienia itp.

Do tego celu wykorzystuje się różne narzędzia ręczne i z napędem elektrycznym, podnośniki, smarownice itp.

Stan techniczny samochodu i wymagania dotyczące transportu

- do ruchu może być dopuszczony samochód sprawny technicznie. Szczególną uwagę należy zwrócić na sprawność układu kierowniczego i hamulcowego, oświetlenie pojazdu, sygnał dźwiękowy, stan ogumienia i ciśnienie przewidziane dla pojazdu danego typu i nośności, pomosty lub rampy przeznaczone do przejazdu samochodów powinny być szersze o minimum 1,2 m od szerokości pojazdu i zabezpieczone poręczami ochronnymi. Muszą posiadać także odpowiednią nośność w zależności od ciężaru pojazdu z ładunkiem,
- szybkość pojazdu na pomostach i rampach nie może przekraczać 5 km/h,
- do transportu ładunków płynnych oraz żrących i parzących można stosować tylko pojemniki odpowiadające wymogom Polskich Norm i przepisom międzynarodowym,
- palety, podstawki ładunkowe powinny mieć gładkie powierzchnie i krawędzie, aby nie skaleczyć rąk i nie uszkodzić ładunku,
- samochód podstawiony pod załadunek należy zabezpieczyć przed samoczynnym przesunięciem (np. kliny),
- rozmieszczenie ładunku w skrzyni samochodu powinno być równomierne i zapewniające jego stateczność; ładunek powinien być odpowiednio zabezpieczony przed samoczynnym przemieszczaniem się w czasie transportu, wywoływaniem nadmiernego hałasu; nie może on mieć odrażającego wyglądu ani też wydzielać odrażającej woni,

- urządzenia i przybory służące do mocowania ładunku powinny być zabezpieczone przed rozluźnieniem się, swobodnym zwisaniem lub spadnięciem podczas jazdy,
- ładunek wystający poza płaszczyzny obrysu pojazdu może być na nim umieszczony tylko przy zachowaniu następujących warunków:
 - ładunek wystający poza boczne płaszczyzny obrysu pojazdu może być umieszczony tylko w taki sposób, aby całkowita szerokość pojazdu z ładunkiem nie przekraczała 2,5 m, a przy szerokości pojazdu 2,5 m nie przekraczała 3 m, jednak pod warunkiem umieszczenia ładunku tak, aby nie wystawał ponad 25 cm,
 - ładunek nie może wystawać z tyłu pojazdu na odległość większą niż 2 m od tylnej płaszczyzny obrysu pojazdu lub zespołu pojazdów (w przypadku przyczepy kłonicowej odległość tę liczy się od osi przyczepy),
 - ładunek nie może wystawać z przodu pojazdu na odległość większą niż 0,5 m od przedniej płaszczyzny obrysu i większą niż 1,5 m od siedzenia dla kierowcy,
 - ładunek wystający poza przednią lub boczne płaszczyzny obrysu i na odległość większą niż 0,5 m poza tylną płaszczyznę obrysu pojazdu powinien być oznakowany w sposób następujący:
 - ładunek wystający z przodu pojazdu oznacza się chorągiewką barwy pomarańczowej lub dwoma białymi i dwoma czerwonymi pasami tak, aby były widoczne z boków i przodu pojazdu, a w okresie niedostatecznej widoczności - dodatkowo światłem białym umieszczonym na najbardziej wystającej do przodu części ładunku,
 - ładunek wystający z boku pojazdu oznacza się chorągiewką barwy pomarańczowej o wymiarach co najmniej 50×50 cm, umieszczoną przy najbardziej wystającej krawędzi ładunku, a ponadto w okresie niedostatecznej widoczności - białym światłem odblaskowym skierowanym do przodu oraz czerwonym światłem i czerwonym światłem odblaskowym skierowanym do tyłu,
 - ładunek wystający z tyłu pojazdu oznacza się pasami białymi i czerwonymi bezpośrednio na ładunku lub tarczy na jego tylnej płaszczyźnie albo na zawieszanej na końcu ładunku bryle geometrycznej (np. na stoku, ostrosłupie); widoczna od tyłu łączna powierzchnia pasów powinna wynosić co najmniej 1000 cm^2 , przy czym nie może być mniej niż po dwa pasy każdego koloru; ponadto w okresie niedostatecznej widoczności na najbardziej wystającej do tyłu krawędzi ładunku umieszcza się czerwone światło i czerwone światło odblaskowe. Przy przewozie drewna długiego dopuszcza się oznakowanie końca ładunku chorągiewką lub tarczą koloru pomarańczowego,
- ładunek nie może być umieszczony w sposób utrudniający kierowanie pojazdem,
- wysokość pojazdu z ładunkiem nie może przekraczać 4 m.

Pomiary czynników szkodliwych i uciążliwych

O rozpoczęciu, wznowieniu działalności oraz o każdorazowej zmianie technologii pracodawca zawiadamia właściwego inspektora sanitarnego, który określa decyzją rodzaj badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia. Częstotliwość pomiarów jest zależna od wielkości zagrożenia i wynosi:

- co pół roku, jeżeli krotność NDS, NDN jest większa od 1,
- co rok, jeżeli krotność NDS, NDN zawiera się w przedziale między 0,5-1,
- co 2 lata, jeżeli krotność NDS, NDN zawiera się w przedziale 0-0,5.

Przygotowanie zawodowe pracownika

Pracownik powinien posiadać:

- wiek wymagany dla danej kategorii prawa jazdy,
- instruktaż ogólny w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- instruktaż stanowiskowy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- szkolenie podstawowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- wstępne badanie lekarskie,
- okresowe badanie lekarskie,
- badanie psychologiczne, któremu podlega osoba przy ubieganiu się po raz pierwszy o wydanie świadectwa kwalifikacji lub inna, jeżeli lekarz w wyniku badania uzna za wskazane przeprowadzenie badania psychologicznego, a także kierujący, będący sprawcą wypadku drogowego, w którym jest zabity lub ranny.

Identyfikacja zagrożeń na stanowisku pracy kierowcy

Do najważniejszych zagrożeń zawodowych na danym stanowisku należą:

- wypadki,
- choroby zawodowe,
- awarie.

Poniżej omówiono podstawowe zagrożenia na stanowisku kierowcy:

Czynniki niebezpieczne

- zagrożenie elementami ostrymi i wystającymi, ruchomymi i luźnymi,
- zagrożenia związane z przemieszczaniem się ludzi,
- zagrożenia związane z przeciążeniem samochodu,
- zagrożenia związane ze złym stanem technicznym pojazdu,
- zagrożenia związane ze złym stanem nawierzchni drogowej, placów manewrowych itp.,
- brak utwardzonej powierzchni dróg,
- niewłaściwe ułożenie bagażu na samochodzie,
- nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego,
- niedostosowanie szerokości i wysokości bram do gabarytów samochodu,
- zagrożenie pożarem lub wybuchem,
- zagrożenia związane z właściwościami fizycznymi materiału:

Szacowanie ryzyka zawodowego na stanowisku kierowcy na podstawie listy wymagań ogólnych.

Wymagania ogólne			
Szkolenia z zakresu bhp	Instruktaż ogólny	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Instruktaż stanowiskowy	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Szkolenie podstawowe		TAK
	Szkolenie okresowe		TAK
Profilaktyczne badania lekarskie	Wstępne	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Okresowe	Wg zaleceń lekarza sprawującego opiekę	TAK
Badania psychologiczne			TAK

Teren wyznaczony na miejsce garażowania	Nawierzchnia	Utwardzona lub co najmniej gruntowo stabilizowana, ze spadkiem zapewniającym spływ wody. Stanowiska przeznaczone do mycia i niezawodnego przeglądu z doprowadzeniem wody oraz twardą nawierzchnią ze spadkiem zapewniającym spływ wody do wpustów kanalizacyjnych	TAK NIE
	Oświetlenie sztuczne	Powierzchnia terenu minimum 20 lx	TAK
Uprawnienia	Wymagany wiek	Minimum 18 lat	TAK
	Prawo jazdy	Odpowiedniej kategorii	TAK
	Dowód rejestracyjny	Z aktualnymi badaniami technicznymi dopuszczającymi pojazd do ruchu	TAK
Stanowisko pracy	Pomiary czynników szkodliwych	Brak przekroczenia NDS i NDN na stanowisku pracy	TAK
Organizacja pracy	Instrukcja stanowiskowa		TAK
	Dopuszczenie urządzeń do eksploatacji	Wewnętrzny odbiór	TAK

Szacowanie ryzyka zawodowego związanego z czynnikami niebezpiecznymi i uciążliwymi.

Lp.	Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodobieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane
1.	Kontakt pracownika z elementami będącymi lub mogącymi znaleźć się pod napięciem	-niewłaściwa izolacja i połączenie przewodów, brak ochrony przed dotykiem bezpośrednim i pośrednim, nieprawidłowe wyłączniki	-poparzenie, migotanie komór serca, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (akceptowalne)
2.	Przeciążenie samochodu	- przewożenie ładunku w ilości przekraczającej dopuszczalną nośność samochodu	-złamania kończyn kalectwo, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (akceptowalne)
3.	Wypadek spowodowany złym stanem technicznym samochodu	- brak okresowych kontroli	-złamania kończyn kalectwo, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (akceptowalne)
4.	Wypadek spowodowany złym stanem nawierzchni	- nieuwaga, nieostrożność	-złamania kończyn kalectwo, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (akceptowalne)

5.	Wypadek spowodowany nieprzestrzeganiem przepisów ruchu drogowego	- nieuwaga	-złamania kończyn kalectwo, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (akceptowalne)
6.	Wypadek spowodowany przesunięciem towaru umieszczonego na samochodzie	- niewłaściwe ułożenie towaru, - brak odpowiedniego zabezpieczenia	-złamania kończyn kalectwo, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (akceptowalne)
7.	Upadek w wyniku potknięcia, poślizgnięcia w miejscu wykonywania pracy	- zła organizacja pracy, nieporządek panujący na stanowisku pracy, - pośpiech	-skaleczenia, zadrapania, stłuczenia, złamania lub zwichnięcia kończyn	prawdopodobne	średnie	średnie (akceptowalne)
8.	Przeciążenie układu ruchu (mięśniowo – kostnego) przez przenoszenie towaru podczas rozładunku	- niestosowanie norm dotyczących przenoszenia i podnoszenia	-schorzenia układu kostnego (zwyrodnienia kręgosłupa i stawów)	prawdopodobne	małe	małe (pomijalne)
9.	Kontakt pracownika z elementami ostrymi, wystającymi, ruchomymi i luźnymi	- nieuwaga, - nieostrożność, - praca bez rękawic ochronnych	-skaleczenia,	prawdopodobne	małe	małe (pomijalne)
10	Przygniecenie kończyn dolnych spowodowane przenoszonym towarem	- brak zachowania ostrożności	-złamania kości śródstopia, zmiżdżenia stopy	mało prawdopodobne	średnie	małe (pomijalne)
11.	Praca w narażeniu na wibracje (siedzisko i podłoga samochodu)	- brak zabezpieczeń przed negatywnym działaniem wibracji (poduszki antywibracyjne)	-zmiany w układzie: • krążenia, • nerwowym, • kostno – stawowym,	prawdopodobne	średnie	średnie (akceptowalne)
12.	Potrącenie przez inne środki transportu	- źle wyznaczone drogi transportu, nieuwaga, nieostrożność	-potłuczenia, złamania kości, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (akceptowalne)
13.	Pożar lub wybuch	- zaproszenie ognia - brak prawidłowo działającej instalacji	-poparzenia, śmierć	mało prawdopodobne	duże	średnie (akceptowalne)
14.	Wymuszona pozycja ciała	- długie siedzenie bez możliwości zmiany pozycji	-urazy kręgosłupa	mało prawdopodobne	małe	małe (pomijalne)

15.	Stres psychospołeczny	- narzucone tempo pracy - napad rabunkowy	-osłabienie psychiczne przemęczenie fizyczne konflikty, złe samopoczucie pracownika	mało prawdopodobne	średnie	małe (pomijalne)
16.	Kontakt z materiałami (smary, oleje) negatywnie oddziałującymi na organizm	- naprawy pojazdu, - eksploatacja	-uczulenia, mdłości, złe samopoczucie	mało prawdopodobne	średnie	małe (pomijalne)
18.	Praca w zmiennych warunkach klimatycznych	- praca w różnych porach roku, wchodzenie i wychodzenie z szoferki pojazdu	-przeziębienia	mało prawdopodobne	małe	małe (pomijalne)
	ZAGROŻENIA BIOLOGICZNE	ŹRÓDŁO (DROGA ZAKAŻENIA)	SKUTKI ZDARZENIA	PRAWDOPODOBIEŃSTWO	SKUTKI	OSZACOWANE RYZYKO
19.	Wirus zapalenia wątroby typu A (Picomaviridae)	- ludzie - pokarmowa, bezpośrednia	-zapalenie wątroby, jelit, żołądka,	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
20.	Herpesvirus ospy wietrznej, półpaśca	- ludzie - powietrzno-kropelkowa	- ospa wietrzna, półpaśiec	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)
21.	Wirus opryszczki pospolitej - herpesviridae	- ludzie - bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę, kontakt rąk	- opryszczka, pęcherzykowe zapalenie błon śluzowych jamy ustnej, skóry, zapalenie rogówki,	mało prawdopodobne	średnie	małe (dopuszczalne)

22.	Wirus brodawczaka ludzkiego - papovaviridae	- ludzie	- brodawki, nowotwory	mało prawdo- podobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę				
23.	Wirus grypy (typu A, B, C) orthomyxoviridae	- ludzie	- grypa;	prawdo- podobne	małe	małe (dopuszczalne)
24.	Ludzki wirus upośledzenia odporności HIV-1, HIV-2 (Retroviridae)	- ludzie	- AIDS (zespół nabytego obniżenia odporności) , infekcje towarzyszące, nowotwory, śmierć	mało prawdo- podobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- bezpośrednia (przez krew, płyny ustrojowe)				
25.	Parwovirus ludzki B19	- ludzie	- gorączka z anemią, poronienia	mało prawdo- podobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa				
26.	Mycobacterium tuberculosis -prątki gruźlicy	- ludzie	- gruźlica płuc, rzadziej innych narządów	mało prawdo- podobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa				
27.	Staphylococcus aureus (gronowiec żółty)	- ludzie, zwierzęta, pyły, woda	- zakażenia ropne, stany zapalne dróg oddechowych i innych narządów, zatrucia pokarmowe, posocznica, alergia skórna	mało prawdo- podobne	duże	średnie (dopuszczalne)
		- powietrzno-pyłowa, powietrzno-kropelkowa, bezpośrednia (przez instrumenty medyczne)				

28.	Wirus odry Paramyxoviridae	- ludzie	-odra	mało prawdo- podobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- powietrzno-kropelkowa, bezpośrednia				
29.	Wirus Togaviridae, wirus różyczki	- ludzie	różyczka, zapalenie stawów,	mało prawdo- podobne	średnie	małe (dopuszczalne)
		- bezpośrednia				
30.	Wirus świnki (nagminne zapalenie przyusznic) Paramyxoviridae	- ludzie	- świnka, możliwe powikłania- zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych	mało prawdo- podobne	średnie	małe (dopuszczalne)

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKU

- ARCHIWISTA

Jeżeli zostaną wprowadzone znaczące zmiany, należy ocenić ryzyko zawodowe związane z nowymi zagrożeniami. Każdorazowo przy zakupie nowych urządzeń , wprowadzeniu nowych substancji czy technologii, które mogą być źródłem nowych zagrożeń, należy ponownie ocenić związane z nimi ryzyko zawodowe.

Charakterystyka stanowiska pracy.

Pracownik archiwum pracuje przy przyjmowaniu akt oraz przy monitorze ekranowym średnio w ciągu zmiany roboczej do 4 godzin. W tym czasie przygotowuje dokumenty do brakowania i zarchiwizowania z poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz wykonuje inne obowiązki pracownika administracyjno- biurowego. Stanowisko archiwisty wyposażone jest w komputer, drukarkę, typowe stoły pod komputer, krzesła obrotowe na kółkach o regulowanej wysokości z podłokietnikami oraz szafy i regały na dokumentację.

Szacowanie ryzyka zawodowego na w/w stanowisku pracy na podstawie listy wymagań ogólnych.

Wymagania ogólne			
Szkolenia z zakresu bhp	Instruktaż ogólny	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Instruktaż stanowiskowy	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Szkolenie podstawowe		TAK
	Szkolenie okresowe		TAK
Profilaktyczne badania lekarskie	Wstępne	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Okresowe	Wg zaleceń lekarza sprawującego opiekę	TAK
Pomieszczenie pracy	Wysokość	Minimum 2,5 m	TAK
	Podłoga	Równa , nieśliska, ognioodporna i bez progów między pomieszczeniami	TAK
	Oświetlenie naturalne	Boczne 1 m ² okna na 8 m ² podłogi	TAK
	Oświetlenie sztuczne	Wymagane natężenie oświetlenia	TAK
	Wentylacja	Naturalna	TAK
	Temperatura	Nie niższa niż 18° C	TAK
Stanowisko pracy	Kubatura	Minimum 13 m ² wolnej objętości pomieszczenia niezajętej przez urządzenia na 1 pracownika	TAK
	Powierzchnia	Minimum 2 m ² wolnej powierzchni podłogi niezajętej przez urządzenia na 1 pracownika	TAK
	Szerokość przejść między urządzeniami i szafami	Minimum 0,75 m dla 1 pracownika,	TAK
	Pomiary czynników szkodliwych	Przekroczenie NDS na stanowisku pracy	NIE
		Przekroczenie NDN na stanowisku pracy	NIE

Szacowanie ryzyka zawodowego związanego z czynnikami niebezpiecznymi i uciążliwymi.

Lp.	Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodobieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane
1.	Czynniki chemiczne toksyczne, alergizujące	-środki stosowane do konserwacji papieru, kurz	-zatrucie, alergia skórna, podrażnienie górnych dróg oddechowych, astma	średnie	małe	średnie
2.	Mikroorganizmy oraz wytwarzane przez nie produkty	-kurz, bakterie, grzyby pozostające w papierowej dokumentacji	-alergia, podrażnienie i choroby górnych dróg oddechowych, choroby skóry	średnie	małe	średnie
3.	Mikroklimat pomieszczeń	-w okresach przejściowych niższe temperatury i duża wilgotność	-przeziębienia choroby reumatoidalne	średnie	małe	średnie
4.	Zapylenie	-pył, kurz z akt	-podrażnienie i choroby górnych dróg oddechowych, choroby układu oddechowego	średnie	małe	średnie
5.	Potknięcie i upadek na tym samym poziomie	-śliskie nierówne powierzchnie podłogi, wąskie przejścia pomiędzy meblami i regałami	-zwichnięcia, potłuczenia, siniaki	małe	małe	małe

6.	Upadek na niższy poziom	-schodzenie po schodach, sporadyczne stosowanie drabiny podczas wyjmowania akt z szafy	-złamania, stłuczenia, zwichnięcia, skaleczenia	średnie	małe	średnie
7.	Uderzenie o nieruchome przedmioty	-ograniczona przestrzeń pracy, brak porządku w pomieszczeniach, zagęszczenie mebli	-potłuczenia, guzy, siniaki	małe	małe	małe
8.	Uderzenie, przygniecenie przez spadające przedmioty	-brak porządku w pomieszczeniach, nieprawidłowo ułożone przedmioty na regałach , półkach	-potłuczenia, guzy, siniaki	małe	małe	małe
9.	Pożar	-zaproszenie ognia, materiały palne, duże ilości akt	-poparzenie, śmierć	duże	małe	średnie
10.	Porażenie prądem elektrycznym	-uszkodzone gniazda wtykowe, niesprawny sprzęt zasilany energią elektryczną	-porażenie, śmierć	duże	małe	średnie
11.	Przeciążenie narządu wzroku	-praca przy komputerze, bez przerw, nieodpowiednie oświetlenie	-bólę oczu, łzawienie, osłabienie wzroku, zapalenie spojówek	małe	małe	małe
12.	Przeciążenie układu ruchu (statyczne)	-praca przy komputerze w pozycji siedzącej, brak przerw w pracy, nieergonomiczne stanowisko pracy	-choroby układu ruchu zwyrodnienia kręgosłupa bólę szyi, mięśni, barków	małe	małe	małe
13.	Stres	-koncentracja uwagi, tempo wykonywania prac, świadomość konsekwencji popełnionego błędu, odpowiedzialność	-choroby układu nerwowego, pokarmowe- go, nerwice	średnie	małe	średnie

14.	Promieniowanie elektromagnetyczne monitora ekranowego	-praca z monitorem ekranowym	-choroby układu nerwowego, krwionośnego	średnie	małe	średnie
15.	Skaleczenia	-zszywki i spinacze pozostawione w aktach	-drobne skaleczenia	małe	małe	małe
	ZAGROŻENIA BIOLOGICZNE	ŹRÓDŁO (DROGA ZAKAŻENIA)	SKUTKI ZDARZENIA	PRAWDOPODOBIEŃSTWO	SKUTKI	OSZACOWANIE RYZYKA
16.	Wirus ECHO (Picomaviridae) gr. 2 brak szczepień	-ludzie , - powietrzno - kropelkowa, bezpośrednia	-zapalenie układu oddechowego, angina, zapalenie opon mózgowych mięśnia sercowego, wątroby i jelit, skóry biegunki	duże	małe	średnie
		-bezpośrednia				
17.	Wirusowe zapalenie wątroby typu A gr.2 brak szczepień	-ludzie, ścieki pokarmowa,	-zapalenie wątroby, jelit, żołądka.	średnie	średnie	średnie
		-bezpośrednia				
18.	Wirus opryszczki pospolitej- Herpesviridae gr.2 brak szczepień	-ludzie,	-opryszczka, pęcherzykowe zapalenie błon śluzowych jamy ustnej, skóry, zapalenie rogówki, mózgu	duże	małe	średnie
		-bezpośrednia przez uszkodzoną skórę, kontakt rąk				
19.	Wirusy grypy (typu A,B,C) Orthomyxoviridae gr.2	-ludzie,	-grypa, zapalenie płuc	średnie	średnie	średnie
		-powietrzno-kropelkowa.				

20.	Staphylococcus aureus (gronkowiec złocisty) gr.2 brak szczepień A	-ludzie,	-zakażenie ropne , zapalenie górnych dróg oddechowych, alergia skórna.	średnie	małe	średnie
		-pokarmowa, bezpośrednia, powietrzno- kropelkowa.				

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKU

- GONIEC

Jeżeli zostaną wprowadzone znaczące zmiany, należy ocenić ryzyko zawodowe związane z nowymi zagrożeniami. Każdorazowo przy zakupie nowych pojazdów, wprowadzeniu nowych substancji czy technologii, które mogą być źródłem nowych zagrożeń, należy ponownie ocenić związane z nimi ryzyko zawodowe.

1. Charakterystyka stanowiska pracy.

Stanowisko pracy gońca związane jest z wykonywaniem obowiązków doręczenia interesantom i radnym Rady Miejskiej w Pisz korespondencji. Stanowisko zlokalizowane jest na parterze budynku urządzone stosownie do rodzaju wykonywanych na nim czynności oraz psychofizycznych właściwości pracownika, a wymiary wolnej powierzchni stanowiska pracy zapewniają pracownikowi swobodę ruchu wystarczającą do wykonywania pracy w sposób bezpieczny, z uwzględnieniem wymagań ergonomii. W pomieszczeniu jest zapewnione oświetlenie naturalne (dienne) i elektryczne. Praca w terenie - dostarczanie korespondencji urzędowej na terenie miasta Pisz.

2. Zakres obowiązków pracownika

Do obowiązków pracownika należy w szczególności:

- 1) Prowadzenie ewidencji korespondencji przeznaczonej do doręczenia.
- 2) Doręczenie urzędowej korespondencji na terenie miasta Pisz.
- 3) Dokonywanie rozliczenia z pobranej i doręczonej korespondencji na terenie miasta Pisz.
- 4) Odbieranie korespondencji zaadresowanej do Urzędu Miejskiego w Pisz od operatora pocztowego.
- 5) Wykonywanie innych zadań zleconych przez przełożonego.

3. Organizacja pracy

Praca jest jednozmianowa, przez 5 dni w tygodniu zgodnie z regulaminem pracy.

4. Identyfikacja zagrożeń.

- wypadek komunikacyjny
- upadek na tym samym poziomie
- upadek na niższy poziom (różnica poziomów)
- uderzenie w nieruchome przedmioty (ograniczone przestrzenie)
- uderzenie o spadające przedmioty
- elementy ostre, chropowate i wystające
- przeciążenie narządu ruchu
- porażenie prądem elektrycznym
- gorąca woda
- pożar
- hałas
- wirus grypy (typ A,B,C)
- mikroklimat
- agresja osób
- agresja zwierząt
- obciążenie psychiczne pracą (stres)
- mobbing

Szacowanie ryzyka zawodowego związanego z czynnikami niebezpiecznymi i uciążliwymi.

Lp	Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodobieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane
1.	Wypadek komunikacyjny	<ul style="list-style-type: none"> - podróż służbowa środkiem transportu, - przechodzenie przez jezdnię, - duże natężenie ruchu drogowego, - potencjalne zagrożenie ze strony innych uczestników ruchu drogowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - potłuczenia , siniaki, - złamania kończyn, - urazy, - wstrząśnienie mózgu, - kalectwo, - śmierć 	Mało prawdopodobne	Średnie	Średnie (dopuszczalne)
2.	Upadek na tym samym poziomie	<ul style="list-style-type: none"> - śliskie, polerowane, pastowane, nierówne powierzchnie, - zastawione przejścia, - luźne przewody zasilające sprzęt biurowy, 	<ul style="list-style-type: none"> - potłuczenia , siniaki, - złamania kończyn, - urazy, - wstrząśnienie mózgu, 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
3.	Upadek na niższy poziom (różnica poziomów)	<ul style="list-style-type: none"> - przemieszczanie się po schodach wewnątrz i na zewnątrz budynków, - wsiadanie/ wysiadanie ze środków transportu 	<ul style="list-style-type: none"> - potłuczenia, siniaki, - złamania kończyn, - urazy, - uszkodzenia kręgosłupa - wstrząśnienie mózgu 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
4.	Uderzenie o nieruchome przedmioty (ograniczone przestrzenie)	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczone przestrzenie - dojścia i przejścia na parkingach, między budynkami, - zatarasowane przejście, źle ustawione stoły, sprzęt, - pozostawienie otwartych drzwi, szuflad, otwarte okna, - ustawione na terenach posesji doniczki, sprzęty ogrodowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - potłuczenia, guzy, siniaki, skaleczenia. 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
5.	Uderzenie przez spadające przedmioty	<ul style="list-style-type: none"> - elementy konstrukcyjne budynków, - dokumenty bądź segregatory oraz sprzęt biurowy ułożone na wyższych półkach, szafach lub regałach - przenoszenie sprzętu biurowego, narzędzi pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - potłuczenia, guzy, siniaki, skaleczenia, - otarcia naskórka, - złamania kończyn, - zgniecenia 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
6.	Elementy ostre, chropowate i wystające	<ul style="list-style-type: none"> - wystające, ostre części i elementy konstrukcyjne budynków, - przyrządy stosowane w biurze - nożyczki, spinacze, zszywacze itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość urazów w wyniku ułucia, przecięcia, - skaleczenia skóry i naczyń krwionośnych, zakażenia. 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
7.	Przeciążenie narządu ruchu	<ul style="list-style-type: none"> - praca stojąca, pochylona, wymuszona pozycja ciała, - przenoszenie, podnoszenie torby z listami, przesyłkami 	<ul style="list-style-type: none"> - bóle mięśniowe, zwyrodnienia kręgosłupa i stawów 	Prawdopodobne	Średnie	Średnie (dopuszczalne)

8.	Porażenie prądem elektrycznym	<ul style="list-style-type: none"> - nieodpowiednia lub uszkodzona instalacja elektryczna, - uszkodzone elementy ochronne urządzeń technicznych (np. izolacja przewodów, wtyczki, gniazda itp.) - nieskuteczna ochrona przeciwporażeniowa. 	<ul style="list-style-type: none"> - urazy i obrażenia wynikające z porażenia prądem elektrycznym - poparzenia, - śmierć 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
9.	Gorąca woda	<ul style="list-style-type: none"> - poparzenia gorącą wodą w czasie przygotowania posiłków, parzenia herbaty, kawy, przelewania wody itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - oparzenia pierwszego stopnia i drugiego stopnia części ciała 	Mało prawdopodobne	Średnie	Małe (dopuszczalne)
10.	Pożar	<ul style="list-style-type: none"> - zwarcie instalacji elektrycznej, - zaprószenie ognia 	<ul style="list-style-type: none"> - zacczadzenia oraz zatrucia czynnikami chemicznymi powstającymi podczas spalania, - poparzenia, - śmierć 	Mało prawdopodobne	Duże	Średnie (dopuszczalne)
11.	Hałas	<ul style="list-style-type: none"> - hałas emitowany przez sprzęt biurowy, rozmowy, telefony - hałas emitowany z pojazdów uczestniczących w ruchu drogowym, - hałas ruchu ulicznego 	<ul style="list-style-type: none"> - napięcie nerwowe, - zmęczenie psychiczne, - uszczerbek słuchu. 	Prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
12.	Wirus grypy (typu A,B,C)	<ul style="list-style-type: none"> - kontakty służbowe z wieloma osobami, - narażenie na zmienne warunki atmosferyczne, - powietrzno- kropelkowa 	<ul style="list-style-type: none"> - grypa, - zapalenie płuc, - przebieżenia. 	Mało prawdopodobne	Średnie	Małe (dopuszczalne)
13.	Wirus opryszczki pospolitej	<ul style="list-style-type: none"> - kontakty służbowe z wieloma osobami, - kontakt rąk, - bezpośrednio przez uszkodzoną skórę 	<ul style="list-style-type: none"> - opryszczka, - pęcherzykowe zapalenie błon śluzowych jamy ustnej, skóry, - zapalenie rogówki 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
14.	Wirus ostrego zapalenia spojówek	<ul style="list-style-type: none"> - kontakty służbowe z wieloma osobami, - praca przed monitorem ekranowym, zbyt mały kontrast na monitorze, monitor na tle okna, ładunki elektrostatyczne powodujące szybkie osadzanie się kurzu, - powietrzno- kropelkowa 	<ul style="list-style-type: none"> - ostre zapalenie spojówek 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
15.	Substancje chemiczne (spaliny, tlenki węgla)	<ul style="list-style-type: none"> - szkodliwe substancje chemiczne emitowane przez pojazdy uczestniczące w ruchu drogowym - tlenki węgla, spaliny, - oddechowa 	<ul style="list-style-type: none"> - uczulenie, bóle głowy, podrażnienia błon śluzowych, oczu, krtani, - złe samopoczucie, - zatrucia 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
16.	Mikroklimat	<ul style="list-style-type: none"> - zmienne warunki atmosferyczne - praca w bardzo wysokich/niskich temperaturach - nieodpowiednia wymiana powietrza, - niesprawna wentylacja i/lub klimatyzacja 	<ul style="list-style-type: none"> - senność, - ocieżalność, - pieczenie oczu - duszności. 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)

17.	Agresja osób	- kontakt ze zdenerwowanymi mieszkańcami, klientami w miejscu dostarczania przesyłek, - konflikty międzyludzkie.	- stres, - zniechęcenie, - apatia, - niechęć, - depresja.	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
18.	Agresja zwierząt	- pogryzienie przez zwierzęta domowe na terenie posesji lub w mieszkaniu	- urazy ciała - kalectwo	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
19.	Obciążenie psychiczne pracą (stres)	- nieokreślone przekazywanie informacji i oczekiwania kierownictwa lub współpracowników, - niewłaściwe stosunki interpersonalne, - niewłaściwa organizacja pracy, - presja czasowa, - utrudnienia w ruchu drogowym, - sytuacja kryzysowa podczas kolizji/ wypadku uczestników ruchu drogowego.	- nerwice, - bezsenność, - choroby serca i układu pokarmowego, - depresja, - absencja.	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
20	Mobbing	- pracownicy kierownictwa, przełożeni, współpracownicy.	- dolegliwości somatyczne, - depresja, - absencja		Małe	Małe (dopuszczalne)

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKU

- **SPRZĄTACZKI**

Jeżeli zostaną wprowadzone znaczące zmiany, należy ocenić ryzyko zawodowe związane z nowymi zagrożeniami. Każdorazowo przy zakupie nowych pojazdów, wprowadzeniu nowych substancji czy technologii, które mogą być źródłem nowych zagrożeń, należy ponownie ocenić związane z nimi ryzyko zawodowe.

1. Charakterystyka stanowiska pracy.

Do obowiązków sprzątaczkę należy utrzymanie czystości (przy myciu szyb korzystanie z drabinki) w pomieszczeniach biurowych, sanitarnych, sali konferencyjnej, na korytarzach i schodach w budynku Urzędu Miejskiego w Pisz. Wynoszenie zebranych śmieci w workach do wolno stojącego śmietnika znajdującego się na placu parkingowym (worki ze śmieciami ważą do 10 kg.). Przemieszczanie się po powierzchniach płaskich oraz po schodach. Do sprzątania używa się różnorodnych narzędzi ręcznych (miotły, mopy, wiadra, odkurzacz, itp.). Stosowane są środki czystości i przedmioty do utrzymania porządku.

2. Organizacja pracy

Praca jest jednozmianowa, przez 5 dni w tygodniu zgodnie z regulaminem pracy. Na stanowisku pracy powinny znajdować się instrukcje dotyczące:

- zasad i sposobów bezpiecznego wykonywania pracy,
- stosowanych w zakładzie procesów technologicznych oraz wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy,
- zasad postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji powodujących poważne zagrożenia dla pracowników.

Instrukcje powinny określać:

- czynności do wykonania przed rozpoczęciem danej pracy;
- zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy;
- czynności do wykonania po jej zakończeniu;
- zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników.

3. Identyfikacja zagrożeń.

- upadek na tym samym poziomie
- upadek na niższy poziom (różnica poziomów)
- uderzenie w nieruchome przedmioty (ograniczone przestrzenie)
- uderzenie o spadające przedmioty
- elementy ostre, chropowate i wystające
- przeciążenie narządu ruchu
- porażenie prądem elektrycznym
- poparzenia
- pożar
- wirus grypy (typ A,B,C)
- mikroklimat,
- obciążenie psychiczne pracą (stres)
- mobbing

Do obowiązków sprzątaczkę należy m.in. :

- 1) Stałe utrzymanie czystości pomieszczeń biurowych, sal, korytarzy, klatek schodowych, urządzeń i pomieszczeń sanitarnych (codziennie).
- 2) Dbanie o sprzęt oraz zabezpieczanie go przed uszkodzeniem lub kradzieżą.
- 3) Zgłaszanie pracownikowi gospodarczemu wszelkiego rodzaju braków i uszkodzeń sprzętu itp.
- 4) Zabezpieczanie pozostawionych lub zapomnianych przedmiotów, zamykanie drzwi i okien po sprzątnięciu pomieszczeń biurowych i powieszenie kluczy w szafce znajdującej się w Sekretariacie.
- 5) Dbanie o estetykę pomieszczeń biurowych, zawieszanie i zdejmowanie firanek, jak również tkanin dekoracyjnych.

**IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ NA STANOWISKU SPRZĄTACZKI
NA PODSTAWIE LISTY WYMAGAŃ OGÓLNYCH.**

Lp.	Czy pracownik na stanowisku pracy może?	TAK/NIE
1.	Potknąć się, poślizgnąć lub upaść na płaszczyźnie?	TAK
2.	Upaść z wysokości lub do zagłębień?	TAK
3.	Zostać uderzony, przygnieciony, lub pochwycony przez: maszyny, narzędzia, przemieszczane lub spadające przedmioty?	NIE
4.	Uderzyć się o nieruchome przedmioty?	TAK
5.	Wejść w kontakt z przedmiotami ostrymi lub będącymi w ruchu?	TAK
6.	Wejść w kontakt z powierzchniami gorącymi lub zimnymi?	TAK
7.	Doznać urazu w wąskich dościcach i ograniczonych przestrzeniach?	TAK
8.	Doznać urazu podczas wytrysku cieczy pod ciśnieniem?	NIE
9.	Doznać urazu podczas pożaru lub wybuchu?	TAK
10.	Doznać urazu podczas pęknięcia części maszyn lub urządzeń oraz narzędzi?	NIE
11.	Doznać urazu podczas zawalenia się wykopów, wyrobisk, zalania, zasypiania itp.?	NIE
12.	Być porażony prądem elektrycznym?	TAK
13.	Być narażony na działanie elektryczności statycznej ?	NIE
14.	Być narażony na hałas?	NIE
15.	Być narażony na drgania mechaniczne?	NIE
16.	Być narażony na promieniowanie podczerwone?	NIE
17.	Być narażony na promieniowanie laserowe?	NIE
18.	Być narażony na promieniowanie jonizujące?	NIE
19.	Być narażony na działanie pola magnetycznego lub elektrycznego?	NIE
20.	Być narażony na działanie substancji chemicznych?	NIE
21.	Być narażony na pył?	NIE
22.	Być narażony na substancje rakotwórcze?	NIE
23.	Być narażony na wdychanie gazów toksycznych, aerozoli przemysłowych, dymów?	NIE
24.	Być obciążony dużym wysiłkiem fizycznym?	NIE
25.	Być poddany dużemu obciążeniu psychicznego?	TAK
Czy zatrudniony pracownik posiada?		
26.	Odpowiednie kwalifikacje uprawniające go do wykonywania powierzonych czynności?	TAK
27.	Profilaktyczne, aktualne badania lekarskie zezwalające mu na wykonywanie pracy?	TAK
28.	Wymagane szkolenia z zakresu bhp - p-poż.?	TAK
Uwagi - odnośnie pomieszczenia, stanowiska pracy!		
29.	Czy pomieszczenie pracy, stanowisko spełnia wymagania odnośnie kubatury, oświetlenia, wentylacji itp.?	TAK
30.	Czy narzędzia, maszyny w jakie wyposażone jest stanowisko pracy są w należytym stanie technicznym?	TAK
31.	Czy na stanowisku pracy dostępne są wymagane instrukcje eksploatacji, stanowiskowe?	TAK

**Szacowanie ryzyka zawodowego związanego z czynnikami niebezpiecznymi
i uciążliwymi.**

Lp	Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodobieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane
1.	Wypadek komunikacyjny	- przechodzenie przez jezdnię, - duże natężenie ruchu drogowego, - pojazdy na parkingu	- potłuczenia , siniaki, złamania kończyn, urazy, - wstrząśnienie mózgu, - kalectwo, - śmierć	Mało prawdopodobne	Średnie	Średnie (dopuszczalne)
2.	Upadek na tym samym poziomie	- śliskie, polerowane, pastowane, nierówne powierzchnie, - zastawione przejścia, - luźne przewody zasilające sprzęt biurowy,	- potłuczenia , siniaki, złamania kończyn, urazy, - wstrząśnienie mózgu,	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
3.	Upadek na niższy poziom (różnica poziomów)	- przemieszczanie się po schodach wewnątrz i na zewnątrz budynków, - upadek z drabinki przy myciu okien,	- potłuczenia, siniaki, złamania kończyn. urazy, - uszkodzenia kręgosłupa - wstrząśnienie mózgu	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
4.	Uderzenie o nieruchome przedmioty (ograniczone przestrzenie)	- ograniczone przestrzenie - dojścia i przejścia na parkingach, między budynkami, - zatarasowane przejście, źle ustawione stoły, sprzęt, - pozostawienie otwartych drzwi, szuflad, otwarte okna, - bałagan	- potłuczenia, guzy, siniaki, skałeczenia.	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
5.	Uderzenie przez spadające przedmioty	- dokumenty bądź segregatory oraz sprzęt biurowy ułożone na wyższych półkach, szafach lub regałach - bałagan w pomieszczeniach	- potłuczenia, guzy, siniaki, skałeczenia, otarcia naskórka, - złamania kończyn, - zgniecenia	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
6.	Elementy ostre, chropowate i wystające	- wystające, ostre części i elementy konstrukcyjne budynków, - ramy okien, - pęknięte szyby w oknach, - ostre krawędzie.	- możliwość urazów w wyniku ułucia, przecięcia, - skałeczenia skóry i naczyń krwionośnych, zakażenia.	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
7.	Wymuszony kontakt z wodą	- zmywanie podłóg, ścian, okien	- choroby skóry\	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
8.	Przeciążenie narządu ruchu	- praca stojąca, pochylona, wymuszona pozycja ciała przy myciu i sprzątaniu powierzchni płaskich, - wynoszenie worków ze śmieciami.	- bóle mięśniowe, zwyrodnienia kręgosłupa i stawów	Prawdopodobne	Średnie	Średnie (dopuszczalne)

9.	Porażenie prądem elektrycznym	<ul style="list-style-type: none"> - porażenie prądem w wyniku uszkodzonych gniazd wtykowych, odkurzacza - nieodpowiednia lub uszkodzona instalacja elektryczna, - uszkodzone elementy ochronne urządzeń technicznych (np. izolacja przewodów, wtyczki, gniazda itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> - urazy i obrażenia wynikające z porażenia prądem elektrycznym - poparzenia, - śmierć 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
10.	Gorąca woda	<ul style="list-style-type: none"> - poparzenia gorącą wodą w czasie przelewania wody itp. - kontakt z substancjami chemicznymi parzącymi 	<ul style="list-style-type: none"> - oparzenia pierwszego stopnia i drugiego stopnia części ciała - oparzenia chemiczne niewielkiej powierzchni ciała 	Mało prawdopodobne	Średnie	Małe (dopuszczalne)
11.	Pożar	<ul style="list-style-type: none"> - zwarcie instalacji elektrycznej, - zaprószenie ognia 	<ul style="list-style-type: none"> - zaczadzenia oraz zatrucia czynnikami chemicznymi powstającymi podczas spalania, - poparzenia, - śmierć 	Mało prawdopodobne	Duże	Średnie (dopuszczalne)
12.	Wirus grypy (typu A,B,C)	<ul style="list-style-type: none"> - kontakty służbowe z wieloma osobami, - narażenie na zmienne warunki atmosferyczne, - powietrzno- kropelkowa 	<ul style="list-style-type: none"> - grypa, - zapalenie płuc, - przeziębienia. 	Mało prawdopodobne	Średnie	Małe (dopuszczalne)
13.	Wirus opryszczki pospolitej	<ul style="list-style-type: none"> - kontakty służbowe z wieloma osobami, - kontakt rąk, - bezpośrednio przez uszkodzoną skórę 	<ul style="list-style-type: none"> - opryszczka, - pęcherzykowe zapalenie błon śluzowych jamy ustnej, skóry, - zapalenie rogówki 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
14.	Kontakt z bakteriami, z substancjami alergizującymi	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie toalet w czystości - środki czystości 	<ul style="list-style-type: none"> - uczulenie, - bóle głowy, - złe samopoczucie, - zatrucia - choroby skóry 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
15.	Mikroklimat	<ul style="list-style-type: none"> - zmienne warunki atmosferyczne - praca w bardzo wysokich/niskich temperaturach - nieodpowiednia wymiana powietrza, - niesprawna wentylacja i/lub klimatyzacja 	<ul style="list-style-type: none"> - senność, - ociężałość, - pieczenie oczu - duszności. 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
16.	Obciążenie psychiczne pracą (stres)	<ul style="list-style-type: none"> - nieokreślone przekazywanie informacji i oczekiwania kierownictwa lub współpracowników, - niewłaściwe stosunki interpersonalne, - niewłaściwa organizacja pracy, - presja czasowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - nerwice, - bezsenność, - choroby serca i układu pokarmowego, - depresja, - absencja. 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)
17	Mobbing	<ul style="list-style-type: none"> - pracownicy kierownictwa, przełożeni, współpracownicy. 	<ul style="list-style-type: none"> - dolegliwości somatyczne, - depresja, - absencja 	Mało prawdopodobne	Małe	Małe (dopuszczalne)

PODSUMOWANIE.

Podstawowe informacje o ryzyku zawodowym na analizowanych stanowiskach pracy:

Istota, rodzaj ryzyka: zagrożenia - wypadkowe, zagrożenie wybuchem, pożarem, porażenie prądem elektrycznym, upadki z wysokości (potłuczenia, złamania, śmierć), typowe urazy mechaniczne jak: skaleczenia dłoni, rąk, stłuczenia, otarcia naskórka, możliwość poślizgnięcia się na drogach wewnętrznych, poparzenia, urazy typowe dla wypadków drogowych, wypadki wynikające z niesprawności technicznej obsługiwanej maszyny.

Cechy ryzyka: z uwagi na zagrożenia wynikające ze specyfiki stanowisk pracy, obsługi maszyn i urządzeń ryzyko kształtuje się na poziomie ryzyka **średniego (dopuszczalnego)**

Zapobieganie zagrożeniu: codzienna kontrola stanowisk pracy, stanu wyposażenia, oględziny instalacji, stanu przejść i dojść do stanowisk pracy, zabezpieczeń, blokad, bezwzględne przestrzeganie instrukcji oraz stosowanie bezpiecznych metod pracy, instruktaże, szkolenia podnoszące u pracowników świadomość istniejącego zagrożenia, częste kontrole przełożonych. Każdorazowe stwierdzenie nieprawidłowości należy określić w sposób jednoznaczny z umiejscowieniem wystąpienia tej nieprawidłowości i niezwłocznie usunąć lub powiadomić przełożonego.

Sposób reagowania w sytuacjach zagrożenia: stwierdzone nieprawidłowości w czasie codziennej kontroli miejsc pracy przed jej podjęciem oraz w czasie pracy, niezwłocznie należy zgłaszać do bezpośredniego przełożonego. Nieprawidłowości stanowiące bezpośrednie zagrożenie należy usuwać w trybie natychmiastowym lub po dokonaniu zabezpieczenia miejsca (stanowiska pracy), na którym występuje zagrożenie opuścić to miejsce (stanowisko pracy). W przypadku usuwania i wyeliminowania niebezpieczeństwa we własnym zakresie, o podjętych działaniach niezwłocznie należy powiadomić bezpośredniego przełożonego.

Ograniczenie ryzyka związanego z czynnikami niebezpiecznymi

Lp.	ZDARZENIE	DZIAŁANIA KORYGUJĄCE OGRANICZAJĄCE PRAWDOPODOBIENSTWO I SKUTKI WYDARZENIA
1.	Kontakt pracownika z elementami będącymi lub mogącymi znaleźć się pod napięciem	okresowe kontrole skuteczności ochrony przeciwporażeniowej, stworzenie systemu reagowania na sytuację grożącą wypadkiem, dokonywanie napraw przez osoby uprawnione, okresowe kontrole urządzeń zasilanych elektrycznie, wycofanie z eksploatacji urządzeń niesprawnych i zużytych, - szkolenie BHP, zapoznanie pracowników z zagrożeniem.
2.	Kontakt pracownika z ostrymi elementami	wzmoczona uwaga, skupienie
3.	Upadek w wyniku potknięcia, poślizgnięcia w miejscu wykonywania pracy	stosowanie nawierzchni ograniczającej poślizg, prawidłowe mocowanie wykładzin, używanie właściwych środków czyszczących, usuwanie na bieżąco rozlanych cieczy i wilgoci, ograniczenie ilości przewodów oraz prawidłowe i rozmieszczenie i mocowanie, prawidłowe rozmieszczenie wyposażenia pomieszczenia biurowego, zachowanie przejść i dostępu do poszczególnych stanowisk, ład i porządek na stanowiskach pracy, zachowanie uwagi podczas poruszania się po ciągach komunikacyjnych , schodach itp.
4.	Długoletnia praca biurowa połączona z obsługą komputera, wymuszona pozycja ciała	tworzenie ergonomicznych stanowisk pracy biurowej, organizacja pracy przeciwdziałająca monotonii, organizowanie przerw w pracy(zwłaszcza przy obsłudze monitora ekranowego) stosowanie bezpośrednich ochron na urządzeniach (filtry na monitory ekranowe itp.)
5.	Oblanie gorącymi płynami	napełnianie naczyń do 2/3 wysokości, dobór odpowiednich naczyń, ostrożne przenoszenie wrzątku, nie stawianie napełnionych naczyń na krawędziach biurek, na książkach itp
6.	Stres psychospołeczny	natychmiastowe rozwiązywanie pojawiających się konfliktów, rozładowywanie napięć i nieporozumień, właściwa organizacja pracy, kontrola i nadzór nad pracą zespołu.
7.	Wypadek samochodowy	przestrzeganie prawa o ruchu drogowym, wzmoczona uwaga

8.	Wplątanie elementów odzieży przez narzędzie będące w ruchu	stosować osłonę narzędzia, zachować szczególną ostrożność podczas ruchu narzędzia, nie używać rękawic roboczych, stosować odpowiednie ubranie robocze (obciśnięte rękawy),
9.	Uderzenie pracownika oderwanym fragmentem wirującego narzędzia	stosować osłonę narzędzia, nie demontować osłony, nie otwierać osłony podczas ruchu maszyny, dokonywać przeglądów narzędzi pod względem ich sprawności i stanu technicznego, wyeliminować narzędzia niesprawne, mocować narzędzia zgodnie z instrukcją, unikać pozycji narażenia na odrzut narzędzia
10.	Nadmierne obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego	<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzanie ciężaru przenoszonego przedmiotu - organizowanie pracy w sposób ograniczający dźwiganie i przenoszenie ciężarów - postępowanie zgodnie z instrukcjami obowiązującymi w zakresie przenoszenia materiałów - mechanizacja prac transportowych - niedopuszczanie do pracy osób z przeciwwskazaniami
11.	Zatrucie	Wentylacja pomieszczeń
12.	Schorzenia spowodowane pracą w zmiennym mikroklimacie	Odpowiednie ubranie
13.	Upadek podczas wykonywania pracy na wysokości	Stosowanie odpowiednich drabin i podestów do wchodzenia, dokonywanie przeglądu drabin asekuracja przez drugą osobę
14.	Pożar	przestrzegać zakazu palenia w miejscu pracy, dobrać odpowiednie środki gaśnicze uwzględniając instalację elektryczną, dokonywać okresowych przeglądów środków gaśniczych, przeszkolić osoby, które w razie pożaru będą koordynować akcję ewakuacyjną, przeprowadzać elektrycznych przez elektryków z uprawnieniami, opracować procedurę postępowania w przypadku zaistnienia pożaru, przeszkolić wszystkich pracowników w zakresie zapobiegania pożarom i postępowania w razie wystąpienia pożaru (zgodnie z opracowaną procedurą),
15.	Agresja	szkolenia, wzmożona uwaga

Z niniejszym opracowaniem dotyczącym oceny ryzyka zawodowego należy zapoznać pracowników, których ocena dotyczy, poprzez omówienie tematu w czasie instruktażu. Fakt zapoznania z ryzykiem zawodowym pracownicy powinni potwierdzić swoimi podpisami na oświadczeniu (załącznik Nr 2 do Zarządzenia) o zapoznaniu się ryzykiem na danym stanowisku pracy, które należy dołączyć do akt osobowych pracownika.

